SERIA II.—ANUL III, No. 383. **Ediţia a treia** SAMBATA, 22 FEBRUARIE, 1897

NUMĂRUL 10 BANI

ABONAMENTELE

Incep la 1 şi 15 ale fie-căreĭ luni şi se plătesc tot-d'a-una înainte

In *Bucureşti* la Casa Administraţieĭ

In *judeţe* şi *streinătate* prin mandate poştale

Un an în ţară 30 leĭ; în streinătate 50 leĭ

Şase luni . . . 15 » » » 25 »

Treĭ luni . . . 8 » » » 13 »

Un număr în streinătate 30 bani

MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

REDACŢIA

No. 3 — STRADA CLEMENŢEĬ — No. 3.

EPOCA

NUMĂRUL 10 BANI

ANUNCIURILE

In Bucureşti şi judeţe *se primesc* numaĭ la Administraţie

In streinătate, *direct la administraţie* şi la toate oficiile de publicitate

Anunciurĭ la pag. IV . . . . . 0.30 b. linia

» » » III . . . . . 2.— leĭ »

» » » II . . . . . 3.— » »

Inserţiile şi reclamele 3 leĭ rîndul

Un număr vechiŭ 30 banĭ

ADMINISTRAŢIA

No. 3 — STRADA CLEMENŢEI — No. 3

GRECIA VREA RĂZBOIŬ

MINISTERUL STURDZA

Căderile ministerelor liberale ne aduc aminte celebrul cuvînt: *il finira dans le sang ou l'imbécilité.*

Ministerul Sturdza a căzut în sînge. Ministerul Aurelian cade în imbecilitate.

D. Aurelian a împins naivitatea pînă a se convinge pe el însuşi că e şef al guvernuluĭ. El a declarat, cu toată seriositatea, în parlament, că partidul liberal «n'are şef, dar are fruntaşi» şi că el e unul din aceştĭ fruntaşi. El a maĭ afirmat că are conducerea reală a guvernuluĭ şi că o va păstra pe cîtă vreme se va bucura de încrederea Regeluĭ şi a ţăriĭ.

D. Sturdza, fără a aştepta de a fi ales preşedinte al Senatuluĭ spre a face, cum se obicinueşte, în urmă, declaraţiunĭ, a dat de maĭ nainte semnificaţia alegeriĭ sale.

El a respins toate daclaraţiunile făcute pînă aci de preşedintele consiliuluĭ: nu sunt fruntaşi în partidul liberal; e un şef, a zis d-sa, şi a declarat că înţelege să fie şef efectiv, nu fictiv. El a maĭ adaos că nu admite după cum crede d. Aurelian, că şeful cabinetuluĭ să aibă direcţiunea guvernuluĭ. Şeful partiduluĭ trebue să aibă direcţiunea şi d. D. Sturdza a spus cu francheţă că nu admite de cît o singură direcţiune.

Alegerea d-luĭ Sturdza, în ataraĭ condiţiunĭ, este congediarea d-luĭ Aurelian.

Toată lumea pricepe aceasta. Singur d. Aurelian e în stare a nu pricepe atît.

Dar dacă nu se va pleca în faţa acestuĭ prim avertisment; un altul i se va da fără întîrziere.

Peste puţine zile, d. Sturdza va fi instalat iarăşi la putere.

Această limpezire a situaţieĭ ne convine din toate punctele de vedere.

Ca adversarĭ aĭ liberalilor de orîce nuanţă, ne convine înmulţirea şi sleirea a cît maĭ multe formaţiunĭ.

Vrem ediţiunĭ multe şi scurte.

Dintr'un punct de vedere nepărtinitor însă, credem că e bine pentru regulata funcţionare a regimuluĭ parlamentar, ca în faţa partiduluĭ conservator să avem partidul liberal unit sub direcţiunea adevăratuluĭ său şef.

Ministerul Aurelian avea o situaţie falşă, şi ca atare e un bine ca să dispară.

E bine tot-o-dată ca să dispară asemenea formaţiunĭ alcătuite din crîmpeiurĭ de partid, nedeosebite prin principiĭ de restul partiduluĭ, animate însă de un spirit de ostilitate faţa cu cel-l'alt grup rival numaĭ din causa ambiţiunilor personale.

Astfel de formaţiunĭ aduc perturbaţiune în organizarea partidelor şi confusiune în luptele noastre parlamentare, graţie toleranţeĭ excesive a opiniuneĭ publice către aceĭ cari la noĭ în ţară îşĭ cred permis a turbura politica ţăriĭ, prin afişarea fără perdea a celor maĭ deşerte vanităţĭ.

Pentru toate aceste cuvinte, salutăm cu mulţĕmire reîntoarcerea d-luĭ Sturdza.

Şi cel puţin nu maĭ e nicĭ o temere acum ca d. Sturdza să inaugureze iarăşĭ politica luĭ sectară şi răsbunătoare.

Vom avea de astă dată, după carantina la care a fost supus, un Sturdza uzat, ruginit, hodorogit.

PEDEPSIREA GENERALULUI BUDISTEANU

Am vorbit la vreme despre dezminţirea categorică pe care d. general Berendeĭ, actualul ministru de războiŭ, a dat-o în şedinţa de la 12 Februarie nesocotitelor cuvinte ale generalului Budişteanu, fost ministru de războiŭ în cabinetul Sturdza, cu privire la arma Mannlicher model romîn. Generalnl Budişteanu spusese în Parlament, în aplausele turmeĭ colectiviste, că arma oştireĭ noastre e un ciomag. Iată partea din cuvîntarea d-luĭ Berendeĭ rostită în şedinţa Camereĭ de la 12 Februarie, aplaudată de aceeaşĭ turmă colectivistă şi publicată în Monitorul Oficial *de la 20 Februarie:*

In ceea-ce priveşte arma Mannlicher, după mine, este regretabil că predecesorul meŭ d. general Budişteanu a înaintat nişte cuvinte pe cariĭ cred că şi d-sa le regretă astă-zi. (Aplause).

D-lor, aceste cuvinte aŭ alarmat foarte mult ţara şi aŭ surprins foarte mult străinătatea. (Aplause).

Pot să afirm că nu e de loc aşa. După experienţele făcute cu arma noastră în străinătate, căcĭ şi streinătatea a voit să cunoască această armă, şi după resultatele cari au fost identice cu cele obţinute de comisiunile noastre, se poate zice că aceste resultate sunt maĭ mult de cît satisfăcătoare şi bune şi că arma noastră cu calibru mic îndeplineşte condiţiunile uneĭ bune arme de răsboiŭ, avînd o tragere mult maĭ precisă de cît armele adoptate în alte ţărĭ. (Aplause).

Calibrul de 6 ½ milimetrĭ adoptat de noĭ nu este prea mic şi probă despre aceasta este că sunt maĭ multe State care l'aŭ adoptat. Astă-zĭ în Austria se face experienţe cu calibrul de 5 ½ milimetrĭ; voeşte să meargă şi maĭ jos de cît noĭ.

Arma care se găseşte astă-zĭ în mîinile soldatuluĭ nostru este o armă bună. Soldatul a dobîndit deja o deplină încredere într'însa. (Aplause).

TRIBUNA POLITICA

D. Dumitru Sturdza a fost ales preşedinte al Senatuluĭ.

Ce înţeles are alegerea aceasta, d-sa a avut grija să ne-o spuie; după o retragere involuntară de treĭ luni de zile, d. Sturdza îşĭ reia efectiv rolul de şef al partiduluĭ, de diriguitor unic al regimuluĭ liberal. Deşi o însemnată fracţiune din partid, care se grupase în jurul guvernuluĭ Aurelian, vede cu neplăcere această reînviare şi s'a ferit să-şĭ dea asentimentul, d. Sturdza nu se va împiedeca de acest bagatel şi va găsi, ca preşedinte al Senatuluĭ, destule mijloace ca să se impuie cu sila şi să tragă la sine direcţiunea partiduluĭ şi a afacerilor.

Ast-fe lse restabileşte, după atîta zbucium, ordinea în partid şi regim: şeful va conduce, nu alţiĭ.

E însă reală restauraţiunea aceasta? Va fi deplină ordinea?

Nu stăm nicĭ un moment la îndoială ca să răspundem negativ la aceste întrebărĭ.

Cel dintîiŭ defect şi cel maĭ mare al restauraţiuniĭ sturdziste, e că nu-ĭ complectă. D. Sturdza va conduce politica partiduluĭ, va hotărî acţiunea luĭ; dar nu d-sa va ezecuta şi va purta răspunderea, ci un altul, acela care prezidează cabinetul. Fără a maĭ vorbi de scăderea morală pe care o sufere astfel şi d. Sturdza şi guvernul liberal, o sumă de dificultăţĭ practice vor izvorî din această bifurcare a autorităţiĭ. Concepţiunile d-luĭ Sturdza vor fi alterate prin aplicarea ce le va da d. Aurelian— presupunînd că acesta va urma să fie preşedinte al consiliuluĭ—şi guvernămîntul d-luĭ Aurelian se va resimţi în rău din cauza apucăturilor d-luĭ Sturdza. Nenumărate vor fi frecările şi marĭ nemulţumirile ce vor rezulta din această îndouită acţiune; iar administraţiunea generală a Statuluĭ va păgubi şi maĭ mult de cît a păgubit de cînd avem regim liberal.

Urmare fatală o acestuĭ prim defect va fi înfrînarea pernicioasă pe care noua stare de lucruri o va exercita asupra partiduluĭ liberal.

La consfătuirea de la Senat d. Sturdza a recunoscut — şi fără de aceasta se ştie în deobşte — că în partidul liberal nu e numaĭ disidenţa fleviştă, ci maĭ e şi o a doua disidenţă, căreia pînă acum i s'a zis, poate nu cu drept cuvînt, aurelianistă, şi care de azĭ înainte nu va maĭ putea fi numită astfel. Această a doua disidenţă, foarte gravă, e făcută de oameniĭ cariĭ, şi dacă nu merg aşa de departe ca d. Fleva şi partizanĭĭ d-sale, sunt hotărîţĭ adversarĭ aĭ şefieĭ d-luĭ Sturdza şi privesc aflarea acestuia în capul trebilor ca o nenorocire pentru partidul liberal. Întăriţĭ în credinţa lor prin dezastrele guvernămîntuluĭ sturdzist de la Octombre 1895 pînă la Noembre 1896, aceştĭ oameniĭ aŭ salutat formaţiunea Aurelian ca o eră nouă şi i-aŭ dat cel maĭ entuziast sprijin, scăpînd'o din multe încurcăturĭ şi ţinînd în frîŭ pe clienţiĭ d-luĭ Sturdza.

Revenirea la cîrmă, fie de o cam'dată şi numaĭ pe două treimĭ, a d-luĭ Sturdza, va înăspri această disidenţă în proporţiunea deziluzieĭ pe care a suferit-o. Şi va crea de sigur o a treia disidenţă.

În adevăr, e inevitabil ca d. Aurelian şi cel maĭ de aproape aĭ săĭ să puie toate greşelile şi încurcăturile ce se vor ivi pe seama concepţiunilor d-luĭ Sturdza, şi ca la rîndul său acesta să arunce toată vina pe modul cum d. Aurelian va fi executat concepţiunile sale. Acest joc «de-a sita la cumătra» se va sfîrşi printr'o ruptură şi dualizmul va avea drept ultim rezultat o disidenţă aurelianistă, de astă dată adevărată.

În rezumat, starea de lucruri ce se inaugurează prin alegerea d-luĭ Sturdza la preşedinţia Senatuluĭ, cu înţelesul pe care-l are această alegere, nu restatorniceşte ordinea în partid şi în regim. Sub aparenţe înşelătoare, partidul liberal face tocmaĭ un pas maĭ departe în desordine, care va spori pînă la desnodămîntul fatal.

ATITUDINEA D-LUI STURDZA

— Convorbire cu un fruntaş sturdzist —

Campanie surdă.— Eră de minciunĭ. Ministrul Crampon.

Odată ales preşedinte al Senatuluĭ şi reales şef efectiv al partiduluĭ liberal — e interesant să ştim în ce chip a ajuns d. Sturdza aci, ce sentimente a hrănit pînă acum faţă de aceĭ cari îl degradaseră de la rangul de şef la acela de simplu soldat al partiduluĭ, şi de ce fel de gînduri e stăpînit pentru atitudinea luĭ viitoare.

In acest scop ne-am adresat unuĭ fruntaş din anturajul imediat al d-luĭ Sturdza — fruntaş care ne-a făcut maĭ multe declaraţiunĭ, a căror reproducere nu ni se pare o indiscreţiune.

Campanie surdă

Încă de la definitiva rezolvare a nenorocitei chestiunĭ mitropolitane, d-nul Sturdza manifesta veleităţĭ de revenire la guvern, dar nu îndrăznea să arate aceasta în mod hotărît şi franc. Cunoscînd bine aluatul membrilor partiduluĭ său, d. Sturdza se temea de un eşec. De aceea amiciĭ săĭ aŭ lucrat încet, făcînd o propagandă surdă, dar continuă, împotriva actualuluĭ guvern. D-nii Cantacuzino, Stoicescu, Poni, Ferikide, Nacu, Palladi, etc., aveaŭ dese consfătuirĭ i întruniri intime, la care eraŭ chemaţĭ deputaţĭ şi senatorĭ, şi convertiţĭ la ideea de a conlucra la readucerea d-luĭ Sturdza în fruntea guvernului.

Cînd Beizadea Ghica muri, fidelĭ d-luĭ Sturdza hotărîră atacul, făcură un **pointage** *care îĭ convinse că aŭ două-treimĭ din Cameră şi Senat, şi numaĭ aşa se explică cum, la întrunirea de Miercurĭ a majorităţilor, d. Sturdza a avut curagiul să pună odată hotărît şi lămurit chestiunea rolului d-sale în partid.*

Eră de minciunĭ

Invinuirile pe care sturdzişţiĭ le aduc d-lor Aurelian şi Lascar sunt că aceştia aŭ inaugurat o eră de intrigĭ şi corupţiune, căutînd să se menţină la putere minţind pe toată lumea, încurajînd afaceri grase, etc.. Cu deosebire d. Lascar este maltratat, aşa cum respingătoarea d-sale atitudine de mincinos vulgar o merită. Declaraţiile repetate ale ministrului Minciună, că face o jertfă stînd la guvern, căcĭ nu-şĭ poate plăti moşia pe care şi-a cumpărat'o, e demascată astăzĭ ca o sfruntată manoperă de a trece drept un om înglodat în datoriĭ, — pe cînd contrariul e adevărat.

Ministrul Crampon

In ce priveşte atitudinea viitoare a d-luĭ Sturdza, ea este limpede: Acesta **va sili** *pe d. Aurelian să se retragă şi să-ĭ cedeze locul. Fruntaşul cu care am avut această convorbire se mira chiar că d. Aurelian n'a înţeles încă acest lucru. In tot cazul, dacă era de aşteptat ca d-niĭ Aurelian şi Sturdza să se cramponeze de fotoliile lor, e de necrezut că un Ghiţă Mîrzescu îndrăzneşte să maĭ calce la minister!*

— Cu un cuvînt, dacă ministerul Aurelian nu se va duce cu binele, va fi dat afară.

INTRUNIREA MAJORITATILOR

O sărbătoare parlamentară.

Cel 112 deputaţĭ cariĭ aŭ votat, în Cameră, pentru d. Aurelian în contra d-luĭ Sturdza, şi toţĭ mintoşiĭ din Senat cariĭ s'aŭ rostit în potriva d-luĭ Sturdza pentru a întări pe d. Aurelian, sunt de faţă, îmbrăcaţĭ sărbătoreşte—raşĭ de curînd, năclăiţĭ cu unt de migdale şi cu negul răsucit cochet — pentru a primi cu ovaţiunĭ pe cel ce este... cel ce este.

D. Sturdza, obiectul admiraţiuneĭ publice; d. Aurelian, preşedintele, ca să zic aşa, al consiliuluĭ de miniştri, d. Ghiţă Mîrzescu, zmeritul rugător întru Domnul; d. Mihăiţă Porumbaru, de mobile distrugător, şi Etienne mon duc—pentru dame: Fănică Şendrea,— toţĭ cel întru colectivitate botezaţĭ sunt de faţă la ungerea, de şef *efectiv*, a celuĭ eşit, ca piatra, din rărunchiĭ naţiunii.

Ca la toate adunările cu caracter solemn, se rostesc şi aci discursurĭ — un mijloc de a da limbă viitoarelor paginĭ ale istorieĭ care va vorbi despre epoca noastră. Şi se începe:

D. D. Sturdza: Domnilor, în gravele împrejurărĭ prin care trece Europa, cred că'mĭ îndeplinesc o datorie eminamente patriotică rugîndu-vă să bine-voiţĭ a mă consfinţi de şef efectiv al partiduluĭ în numele căruia ne închinăm.

D. P. S. Aurelian: De şi pacea este asigurată, de oare-ce toate puterile lucrează în sensul acesta, totuşi, domnilor, fiind-că răsboiul bate la uşă, trebuie să ne unim, şi, ca un singur om, să dăm d-luĭ Sturdza toiagul cu care—a dovedit-o chiar de rîndul trecut — ştie să facă un Szilagyi din fi-te ce Zaharia.

D. Vasile Minciună: Domnilor, perfecta unitate de vederĭ pe care o constat la reprezentanţiĭ naţiuneĭ, îmĭ dă satisfacţia—pentru care vă sunt adînc recunoscător— de a putea zice, cînd îmĭ voiŭ închide cariera politică, cum că, după ce am făcut din administraţie o a doua magistratură, am transformat şi Camera într'un al douilea Senat.

O voce. Dar cu cel 112 contra 4 cum rămîne?

Altă voce: S'aŭ transformat şi ei în 4 contra 112!

D. B. Iepurescu: Domniĭ meĭ, sunt foarte contrariat de a mă vedea silit să îndreptez o eroare strecurată în substanţialul şi foarte bine simţitul discurs al fostuluĭ ministru de interne: Camera noastră, a fost în tot-d'auna Senat—întru cît a dovedit pururea maturitate. Am zis.

D. C. Stoicescu: Aco'dul pe'fect pe ca'e 'l constat la această aduna'e ca'e înt'uneşte toată 'omînia legală, mă dispensează, domnilo' de sa'cina de a vo'bi şi eŭ desp'e însemnătatea scopuluĭ ca'e ne înt'uneşte în această sac'o sanctă încintă.....

(Se aude un ţopăit).

O voce: Dar ce e o plescăitul acesta de peşte care par'că despică apa cu coada?

D. Dincă Skileru: Se pupă.

D. Mărgăritescu: Cine?

D. Valerian Ursianu: Sturdza cu Aurelian.

D. G. C. Dobrescu: Unde?

D. D. Geani: In dos, după totoliul prezidenţial.

D. Stolojan: Fără martorĭ?

D. D. Geani: Ba aŭ pe Stoicescu lîngă dînşiĭ.

D. C. Lecca: Ce 'ţĭ e cu obiceiul, dom'le!...

Se face un moment linişte. Cele două Camere sunt în picioare.

D. Sturdza, radios, înaintează la tribună, purpuriŭ la faţă. Are, în partea inimeĭ, pe d. Aurelian; la dreapta pe vornicul Minciună, iar la spate pe miniştri.

Adunarea 'şĭ-a suspendat respiraţia ca să asculte maĭ bine. Cuprins de emoţiune, însă, şeful *efectiv* al colectivităţiĭ îşĭ înghite discursul şi nu vorbeşte de cît din ochĭ.

D. Stoicescu, văzînd încurcătura, înaintează la tribună, şi, cu accentul său de bulgar parizian, zice, spre covîrşitoarea satisfacţie a auditoruluĭ:

— Domnilo', *ça y est!*

Erĭ, 85 de glasurĭ contra 15, aŭ confirmat cuvintele d-luĭ Stoicescu.

Ywann

TRIBUNA LITERARA

EUTROPIUS

DESPRE DACIA

Pentru a da o idee despre chipul şi gradul, în care Costinĭ, Cantemir, Petru Maĭor, Sincaĭ, dd. Laurian, Murgu, Vaillant, Ubicini, Canini, Vasilie Maniu, etc. etc. aŭ denaturat istoria începuturilor române, e de ajuns a arăta cum aŭ înţeles cuvintele luĭ Eutropius despre cucerirea şi colonizarea Daciei de către Traian; două treĭ cuvinte, pe cariĭ s'a clădit o sistemă întreagă!

Eutropius, deşi scriind lătineşte, totuş a fost Grec, precum se vede din însuşi numele sĕŭ. Asupra vieţiĭ luĭ vom spune atăta, că în 363 după Christ el singur mărturiseşte a fi luat parte în resbelul împăratuluĭ Julian cu Perşiĭ: «cui expeditioni ego quoque interfui (*lib. X, cap. 8);*» iar între aniĭ 364—72 primiĭ de la împăratul Valinte însărcinarea de a compune o prescurtare (breviarium) din istoria Romeĭ, precum se vede din însăşi dedicaţiunea: «ex voluntate mansuetudinis tuae...»

Cartea luĭ Eutropius se împarte în zece libriĭ, cuprinzînd fie-care cîte 20—28 de capitule (afară de unul şi maĭ scurt), iar tot capitulul cîte-va rînduriĭ. Astfel, întregul breviariŭ nu este, în limbagiul modern, decît o broşură, o specie de introducţiune istorică, nu o istorie proprie. De aceea, celĭ maĭ mulţĭ editoriĭ, începînd de la 1471, obicinuiaŭ a'l publica la un loc cu Paul Diaco, saŭ cu Messala Corvin, orĭ cu Juliŭ Obsequens, şi cu alţĭ *broguriştĭ* romanĭ.

Este dar constatat că:

1. Eutropius scriea cu 250 de aniĭ în urma cuprinderiĭ Daciei de către Romanĭ;

2. In cîte-va pagine el a fost silit a resumă toată istoria Romeĭ de la Romul pîn'la Valinte.

Prin urmare, pentru epizodul cuceririĭ şi colonizăriĭ Daciei, Eutropius nu poate fi numit *fîntîna istorică* în înţelesul strict al cuvîntuluĭ; afară numaĭ de puţine cazurĭ, cînd el vorbeşte despre propria sa epocă, precum, bunăoară, cînd afirmă că pe timpul sĕŭ, adecă pe la jumĕtatea secoluluĭ IV, popoarele gotice Taifaliĭ, Victofaliĭ şi Tervingiĭ stăpîneaŭ Dacia Traianică: «in his «agris quos *nunc* Thaiphali habent, Victo«phali et Tervingi.»

Totuşi, eŭ nu bănuesc nicĭ de cum istoricilor noştri de a cita pe Eutropius ca izvor, ba încă un izvor principal şi adesea unic; nu li bănuesc, căcĭ autorul latin putea să fi extras notiţele sale din alte opurĭ maĭ vechĭ, autentice, contimpurane cu factele descrise; nu li bănuesc, căcĭ lipsa materialilor îĭ silia a se folosi de orĭ-cîte le veneaŭ în mînă. Ceea ce voesc a probă aci este că, citînd pe Eutropius, eĭ nu-l înţelegeaŭ saŭ se făceaŭ că nu-l înţeleg, desfigurînd din neştiinţă saŭ din rea credinţă sensul unor cuvinte foarte simple şi foarte clare.

Pasajul în cestiune din Eutropius, după cele maĭ bune ediţiunĭ (Egnatius, Schonhof, Verheyk, Tzchucke) sună în text aşa:

«Trajanus, victa Dacia, *ex toto orbe Ro«mano infinitas eo copias hominum tran«stulerat*, ad agros et urbe colendas. *Da«cia enim diuturno bello Decebali viris «fuerat exhausta».*

Toţĭ istoriciĭ noştri, citaţĭ maĭ sus, saŭ prea micĭ pentru ca să-l maĭ citĕm, traduc din acest pasaj «infinitae» prin *nenumărate*, «orbis Romanus» prin *Romanĭ*, «exhausta» prin *deşartă;* toţĭ deduc apoĭ din această traducere a lor, copiîndu-se unul pe altul, că nicĭ un picĭor de Dac ne maĭ remăind în Dacia, Traian a împoporat-o de tot din noŭ prin milioane de baştinaşĭ Romanĭ!

Scopul analizeĭ de faţă este a arăta adevĕratul sens al cuvintelor luĭ Eutropius pe d'o parte; iar pe de alta, a ferĭ, pe cine vrea să ne asculte, de ridicula cale a exageraţiunilor istorice.

I

Eutropius zice că Traian a aşezat în Dacia «*infinitas* copias hominum».

«Copiae hominum» la toţĭ autorĭĭ latinĭ însemnează gloate: nu încape nicĭ o dispută.

Decĭ, Traian a aşezat în Dacia gloate *infinitas.*

Aŭ *infinitae* are şi poate avea aci înţelesul de nenumĕrate, după cum se bizuiesc să facă a crede archeologiĭ noştri?

Pentru a răspunde la această întrebare, avem înaintea noastră o singură cale critică: să analizăm celelalte pasaje, în cariĭ autorul breviariuluĭ întrebuinţează expresiunea: *infinitus.*

In descrierea domnieĭ luĭ Nerone, Eutropius zice «*infinitam* partem senatus inter«fecit» (lib. VII, cap. 9)

Oare se poate înţelege aci că Nerone ar fi omorît o «nenumărată parte a senatuluĭ»; pe cînd se ştie, că la Romanĭ, ca şi la toate popoarele, senatul, chiar în întregul sĕŭ, iar nu în parte, a fost, este şi va fi una din instituţiunile cele maĭ *numĕrate.*

Decĭ, pasajul se traduce aşa: «Nerone a «omorît pe *maĭ mulţĭ* senatorĭ».

Descriind resbelul luĭ Cesar în Africa, Eutropius zice: «Inde in Africam profectus «est, ubi infinita nobilitas cum Juba bellum «reparaverat...» (Lib. VI. cap. 18).

Întreb, dacă nobiliĭ romanĭ, ce ajutaŭ

www.dacoromanica.ro

Numidului Juba contra lui Cesar, puteau fi nenumăraţi ?

Din contra, Eutropius îl enumeră ca să zic aşa pe degete : Scipio, Petreius, Varus, Cato şi Faustus !!

Cinci !

După ce descrie resbelul Romanilor cu Macedoneanul Perseu, Eutropius reproduce discursul lui Emiliu Paul, rostit,—zice el,— «in conventu *infinitorum* populorum». (Lib. IV, cap. 4.)

Aŭ şi aci se poate presupune vreo adunare, compusă din *nenumërate* popoare, venite a asculta cuvîntul generalului roman?

Tot aşa, adecă în înţelesul de «*mai mult*», Eutropius întrebuinţează : «*infinita* sacra et templa» (Lib. I, cap. 2) ; «*infinitus* pondus» (Lib. II, cap. 16), «*infinita* spolia» (Lib. III, cap. 11), «*infinita* auxilia» (Lib. IV, cap. 20), etc etc.

Prin urmare, frasa : «Trajanus, victa Da«cia, *infinitas* eo copias hominum transtu«lerat», vrea să zică, în limbagiul lui Eutropius, simplu atâta : «Traian a aşezat în «Dacia *mai multe* gloate...»

II

Eutropius lămureşte, că cele *mai multe* gloate, aşezate de către Traian în Dacia, aŭ fost aduse «ex toto orbe *Romano*».

După istoricii noştri, *totus orbis Romanus* trebueşte tradus prin : *Romani !*

Dar «toată lumea romană» oare se compunea ea numai din Romani ?

Acesta să fie înţelesul lui Eutropius ?

Apocalipsul, după unii comentatori, personifică *lumea romană* sub forma unui zmeŭ cu şapte capete : această icoană mi se pare a fi foarte nemerită.

De la marginile Persiei şi ale Arabiei până la Stîlpii Erculeeni şi Murul Britanic, de la Sahara şi Nubia până la Elba, toate neamurile, toate seminţiile ori-cât de eterogene, alcătuiaŭ *orbem romanum*.

Anume în acest sens întrebuinţează şi Eutropius zicerea : «ex toto orbe romano».

Exemple :

Ca să arate causa, pentru care *Gallii* şi *Spaniolii* îşi aleseră de împërat pe Serviŭ Galba în locul lui Nerone, el zice că acesta, prin cruzimile sale, a devenit «*Romano orbi* execrabilis» (Lib. VII, cap. 15).

Descriind domnia lui Septimiŭ Sever, el spune : «Nigrum, qui in *Aegypto* et *Syria* «rebellaverat, Cyzicum interfecit. *Parthas* «vicit, et *Arabas* interiores et *Adiabenos*. «Multa *toto Romano orbe* reparavit...» (Lib. VIII, cap. 10).

Aceste două pasaje sunt de cea mai veghiată claritate.

Ele arată că *orbis Romanus* şi, mai virtos «*totus* orbis Romanus» era nu numai Romani, ci încă Galli, Spanioli, Egipteni, Arabi, Sirî, Adiabeni, Perşi, etc.!!

Ceea ce lega toate aste naţionalităţi într'o singură unitate, era nu înrudirea sângelui, ci :

1. Centralisaţiunea administrativă, judiciară, militară, politică...

2. Limba, după cum se exprimă cu atâta energie Fericitul Augustin, zicând că Roma, *imperiosa civitas*, împunea ţërilor cucerite nu numai jugul, dar şi graiul seŭ, «non solum jugum, verum etiam linguam».

Deci, zisa lui Eutropius : «Trajanus victa «Dacia, *ex toto orbe Romano* infinitas eo «copias hominum transtulerat» ; se traduce aşa : «Traian a aşezat în cucerita Dacie «mai multe gloate de oameni, aduşi din «*toate provinciile*, supuse imperiului roman».

III

Eutropius încredinţează, că, în urma îndelungatei lupte a lui Decebal, Dacia fu *exhausta*.

Archeologii noştri explică *exhausta* prin *deşartă*.

În clasicii latini, în genere, cuvîntul *exhaurire* se întîmplă, de mai multe ori, că însemnează simplu : «a împuţina».

Tacit, scriitorul cel mai laconic şi al cărui stil, prin urmare, e cel mai potrivit pentru deslegarea greutăţilor unui breviariŭ scris în aceeaşi limbă, zice : «Tibi e Ju«daea et Syria et Aegypto novem legiones «*integrae, nulla acie exhaustae...*»

E prea vederat, că Tacit vorbeşte despre nişte legiuni, cari, nefiind încă *împuţinate* (exhaustae) prin bătălii, sunt deocamdată *întregi* (integrae).

Exhaustus este dar ceea ce a perdut o parte oarecare din *întregul* seŭ.

Cercetarea stiluluĭ lui Eutropius ni probează, că înţelesul cuvintelor, întrebuinţate în cartea sa, trebueşte luat, de asemenea, cu o scădere.

De pildă, vorbind despre năvălirea lui Pyrrhus în Italia, Eutropius zice : «Romam «perrexit, omnia ferro ignique *vastavit*. «Campaniam *depopulatus* est» (Lib. II, cap. 7).

Aŭ de aci urmează, că acea Campania *despoporată* (depopulata) şi celelalte părţi *deşertate* (vastatae) de către Pyrrhus, ar fi rëmas chiar pustii ?

«Scipio,—mai zice Eutropius,—Corsicam et Sardiniam *vastavit*.» (Lib. II, cap. 10).

Oare şi aci trebue să vedem *deşertarea* Corsicei şi a Sardiniei ?

Urmînd unei atari sisteme explicative, am fi siliţi a deduce desăvârşita peire a naţiunii Secueşti din următoarele zise ale cronicarului Urechea : «Ştefan vodă a prădat «ţëra secuească ; *nici a fost cine să-i iasă* «împrotivă!!»

Deci, cuvintele lui Eutropius ; «Dacia «enim bello Decebali viris fuerat *exhausta*», şi după geniul limbii latine, şi după stilul breviariului, se traduce aşa : «Dacia fu *împuţinată* în bărbaţi prin răsboiul lui Decebal».

Pe temeiul analizei de mai sus, suntem îndreptăţiţi a traduce în următorul chip întregul pasaj eutropian asupra cuceririi şi colonisării ţërilor noastre :

«Cucerita Dacie fiind *împuţinată în băr«baţi* prin îndelungatul resbel al lui Dece«bal, Traian a aşezat în ea, pe'n oraşe şi «pe'n sate, *mai multe gloate de oameni, a«duşi din toate părţile imperiului roman*».

Oare asta e tot una cu traducerea de până acum, repetată ca un echo prin mai multe generaţiuni de istorici români, începând de la Miron Costin şi până la manualurile de colegiŭ de astăzi? este ca tot una cu următoarele :

«Cucerita Dacie fiind *deşertată de locui«tori* prin îndelungatul resbel al lui Dece«bal, Traian a aşezat în ea, pe'n oraşe şi «pe'n sate, *nenumërate mulţimi de Ro«mani !*»

Celebrul Descartes, în Discursul seŭ asupra metodei, ruga foarte mult pe lectori de a nu da crezare la tot ce se va propaga de alţii sub numele seŭ... Sîrmanul Eutropius n'a avut o aşa prevedere !

— După interesanta şi rara carticică, a cărei ediţiune (1864) este aleită de mult, intitulată : *Câteva analize literare extrase* din «Studii critice asupra Istoriei Române», de

B.-P. Hasdeŭ.

INFORMAŢII

IN AJUNUL CRIZEI MINISTERIALE

Cercurile parlamentare continuă a agita cu insistenţă eventualitatea unei crize ministeriale ; şi părerile în această privinţă se deosebesc numai asupra datei cînd va isbucni criza.

Toată lumea, pînă şi amicii de eri ai d-lui Aurelian, recunosc că guvernul nu mai poate sta la putere în urma înfrîngerei morale pe care a suferit'o. Iar foştii aurelianişti, desilusionaţi cu desăvîrşire, tratează cu epitetele cele mai crude pe primul-ministru.

Un singur lucru este sigur în acest moment :

D. P. S. Aurelian nu mai poate sta nici zece zile la putere.

***

Intrebînd eri pe d. Al. Djuvara asupra situaţiei, d-sa ne-a răspuns :

— Eŭ cred că guvernul se va retrage, dar nu chiar acum. In ori-ce caz o schimbare se va face peste cît-va timp.

— Remaniare saŭ schimbare de guvern ?

— Nu e sigur încă nimic pînă nu vor pleca din ţară AA. LL. RR. Marele Duce şi Marea Ducesă de Hessa. E o chestiune de deferenţă faţă de Auguştii Oaspeţi ai Regelui, ca să nu se producă nici o schimbare acum.

— Credeţi în revenirea d-lui Sturdza?

— Asta nu se mai discută. In cel mult zece zile situaţia se va limpezi.

***

D. An. Stolojan ne-a spus următoarele :

— Cred că în curînd se va produce o schimbare. Nesiguranţa e, însă, foarte mare în acest moment ; nimic pozitiv nu se ştie.

***

Aflăm că principala cauză pentru care sturdziştii nu vroesc să forţeze retragerea guvernului, este că se urmează conciliabule în privinţa alcătuirei noului guvern.

D. Sturdza ar fi bucuros să scape de d. Eugen Stătescu; dar dacă acesta se va impune, atunci nu-i rămîne de cît să-i dea portofoliul justiţiei.

D-nii An. Stolojan şi P. Poni nu vor mai fi luaţi în combinaţie, iar cît pentru d. Palladi, d-sa din cauze de boală se retrage în al doilea plan din luptele politice.

***

Eri a circulat prin culisele Camerei următoarea listă ministerială :

Dim. Sturdza, *preşedinte şi externe;*
G. Cantacuzino, *interne ;*
Ferechide, *justiţie ;*
Tache Protopopescu, *finanţe ;*
Spiru Haret, *instrucţie ;*
General Berendeiŭ, *războiŭ ;*
Al. Djuvara, *domenii ;*
Ionel Brătianu, *lucrări publice.*

Această listă ministerială a fost primită cu mult entusiasm de colectiviştii.

Şi lucru ciudat : s'a constatat eri, la Cameră, un curent general în favoarea d-lui Dim. Sturdza, şi cei mai sturdzişti se arătaŭ tocmai aceia cari pînă eri pozaŭ în cei mai dîrji aurelianişti.

***

Guvernul este absolut inconştient de situaţia în care se află. D-nii P. S. Aurelian şi V. Lascar n'aŭ nici gînd să plece de la putere, ci vor să urmeze înainte cu echilibristica de pînă acum.

D. V. Lascar a declarat :

— Ne-am împăcat cu Costinescu şi ne-am înţeles să mergem înainte.

După terminarea discursului d-lui Misir, ieri la Cameră, preşedintele a început să întrebe pe cei înscrişi ca să ia cuvîntul, dacă vorbesc pentru saŭ contra proiectului de lege, de oare-ce— după cum se ştie — Camera a hotărît ca să se vorbească pe rînd *pro* şi *contra*.

Cînd d-l Ferechidi, care preşida, a întrebat pe d. V. Morţun, înscris ca să ia cuvîntul, dacă va vorbi *pentru* saŭ *contra*, deputatul de Roman a răspuns :

— *Din punct de vedere teoretic sunt contra proiectului ;* din punct de vedere practic însă sunt pentru.

Preşedintele a considerat pe d. Morţun favorabil proiectului de lege şi a acordat cuvîntul d-lui N. T. Pop, înscris să vorbească *contra*.

Splendidul discurs al d-lui Take Ionescu, în chestia Casei Rurale, a produs o impresie adîncă asupra Camerei.

Aplause aŭ acoperit ultimele cuvinte ale oratorului şi, în special, banca ministerială a fost viu afectată de aceste semne de simpatie ce se acordaŭ d-lui Take Ionescu, chiar de către unii membri din majoritate.

Multe convingeri aŭ fost zguduite şi perspectiva dezastrului la care se expune ţara, prin distrugerea marei proprietăţi, a lăsat pe mulţi dintre deputaţii liberali gînditori.

Numai disciplina de partid a împiedecat ca aplauze unanime să izbucnească de pe băncile majorităţei.

Consiliul superior de artilerie se va întruni mîine seară la ministerul de războiŭ.

Pledoaria d-lui Basile Misir, în procesul Casei Rurale din şedinţa de ieri a Camerei, n'a produs efectul sperat de noul debutant pe arena parlamentarismului.

Aplausele se lăsaŭ a fi zmulse cu greŭ, şi la început Camera a manifestat chiar oare-care ostilitate la adresa d-lui Misir. Intreruperile d-lui Grigore Macri, căruia i se părea că oratorul susţine chestia *în mod prea avocăţesc*, şi ale altor deputaţi din majoritate, sunt o dovadă despre aceasta.

D. Gr. M. Sturdza a caracterizat foarte bine discursul d-lui Basile Misir, cînd —după ce a terminat, — i-a spus :

— *Aţi pledat foarte bine chestia. Iţi doresc să vorbeşti tot astfel şi în procesele ce aï.*

Cuvintele acestea caracterizează, în acelaşi timp, şi genul oratoric al d-lui Misir.

D. Grigore Macri, care a sosit ieri dimineaţă din Iaşi, special pentru a apăra proiectul de lege al Casei Rurale, s'a distins la Cameră printr'o nervozitate neobicinuită la un om ca d-sa.

Desele întreruperi, în timpul pe cînd vorbea d. Take Ionescu, i-aŭ atras adesea observaţiunile preşedintelui Camerei şi aŭ produs un răŭ efect chiar printre cei-lalţi colegi ai d-sale, cari urmăreaŭ cu mult interes discursul fruntaşului conservator.

D. conte Angelo de Gubernatis, a asistat ieri, în tribuna diplomatică, la desbaterile Camerei.

Miercuri a avut loc căsătoria civilă a d-lui Dimitrie Comşa, doctor în drept de la Paris, cu doamna Rica Zisu, născută Paianu.

Martori aŭ fost d-nii general Brătianu şi inginer Paianu, pentru d-na Zisu, iar d-nii N. Filipescu şi inginer Petrescu pentru d. Comşa.

Eri a avut loc căsătoria religioasă.

EDITIA A 3-A

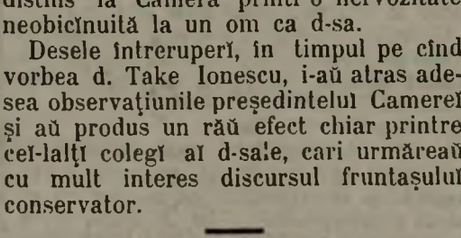

(Serviciul Agenţiei Romîne)

Sofia, 20 Februarie.

Prinţul a inaugurat în mod solemn linia drumului de fer Sofia-Roman, în presenţa Regelui Alexandru al Serbiei şi a personajelor oficiale.

Regele va pleca seara la Belgrad. Va fi însoţit pînă la graniţă de Prinţul Ferdinand.

Roma, 20 Februarie.

Camera a fost disolvată. Alegerile s'aŭ fixat pentru 21 Martie, balotagele la 28 şi deschiderea parlamentului la 5 Aprilie.

Washington, 20 Februarie.

Luînd preşedinţia, d-nul Mac Kinley citeşte un mesagiŭ zicînd că e nevoie de o reformă a sistemului financiar actual. El e gata să numească o comisiune însărcinată cu revizuirea legilor asupra monetagiului băncilor şi a circulaţiunei monetare. Se va sili să obţie pe cale internaţională un raport fix între aur si argint.

Relevează necesitatea de a păstra intact creditul guvernului şi de a observa în mod inviolabil angajamentele existente, printr'o economie mai mare şi o urcare a taxelor de import. Graţie protecţionismului trebue să suprimăm deficitele.

Politica Statelor Unite a fost de a menţine în totdeauna relaţiuni amicale cu toate puterile şi de a se abţine de la ori-ce amestec, fie ca aliate saŭ ca inamice. Ele se vor sili să urmărească o politică străină demnă, energică şi dreaptă.

Statele Unite trebuie să se abţie de la ori-ce cucerire teritorială. Noul preşedinte recomandă foarte mult tribunalul arbitrar, ca cel mai bun mijloc de a pune capăt conflictelor internaţionale.

Mesagiul anunţă cite-va proiecte de legi, printre care acelea în contra trustilor şi în contra imigrării.

Preşedintele exprimă intenţiunea de a convoca congresul pentru 15 Martie pentru a delibera asupra cestiunilor tarifelor.

Mesagiul nu vorbeşte de cestiunea cubană.

ECOURI

*** Eri a avut loc căsătoria d-lui Cristu I. Berceanu, inginer, cu d-ra Argentina Solacolu.

Celebrarea căsătoriei religioase, s'a făcut la biserica Creţulescu.

*** Societatea ştiinţifică-literară «Tinerimea Romînă» ne face cunoscut că lotăria acestei societăţi se va trage în ziua de 16 Martie viitor.

Suma de 5000 lei, valoarea cîştigurilor, este depusă la casa de consemnaţiuni contra recepisei cu No. 94,847.

*** Societatea *Cornelia*, pentru înzestrarea fetelor lipsite de mijloace—fără deosebire de naţionalitate — va da Simbătă, 22 Februarie, al doilea al săŭ mare bal, pentru sporirea fondului, în sala *Dacia*.

*** Primim o corespondenţă în care ni se povestesc ororî despre apucăturile sălbatice al primarului şi notarului cătunului Dârza, comuna Crevedia, jud. Ilfov.

Fiarele acestea schingiuiesc aşa fel pe ţăranî în cît bieţii oameni îşi iaŭ cîmpii.

Dar cui să ne plîngem ?

*** Pentru d. prefect al poliţiei.

Ni se aduce la cunoştinţă că vis-à-vis de moara Olmazolu e o circiumă care slujeşte de cuib unei bande de pungaşi.

Samsarii acestor pungaşi, samsarî în mare parte agenţi inferiori de aï poliţiei, atrag pe naivî în circiumă şi, după ce'i ameţesc cu băuturî amestecate, îi lasă în mîna pungaşilor cari îi dezbracă şi'i trimit acasă bătuţi de moarte.

De şi lucrul nu e surprinzător pentru moravurile slujbaşilor din cari ministrul de interne vrea să facă o a doua magistratură, l-aducem, totuşi, la cunoştinţa d-lui Lecca

*** D. Vasile Vlădescu, profesor de istorie la liceul din Ploieşti, va dezvolta Duminică, 23 curent, în amfiteatrul liceului local, conferinţa sa despre «Romînii şi lupta raselor în Orient.»

*** Cunoscutul bancher din Iaşi, Samuel. Meyerhoffer, a încetat din viaţă la Meran. El era unul dintre cei întîi evrei împămînteniţi în urma răsboiului din 77 şi lasă în urma sa o avere de peste 10 milioane de lei.

DIVERSE

DIN ŢARĂ

Din cauza beţiei.—Din comuna Crainicî, judeţul Mehedinţi, ni se anunţă că Miercuri, pe la orele 8 seara, Mihăilă Negoiţă, muncitor, fiind beat şi căzînd jos, a murit după cîte-va minute, de oare ce în căderea un cuţit ce purta la briu îi străpunsese inima.

Din ordinul parchetului, cadavrul a fost înmormîntat a doua zi.

Revărsarea Neajlovului—In urma topirei zăpezilor din cauza căldurei din zilele trecute, cea mai mare parte din riurî, venind mari, aŭ debordat şi acoperit şesurî întinse. Riul Neajlov, venind mare, a întrerupt comunicaţia între comunele Stăneşti şi Chirculeşti, din judeţul Vlaşca.

De asemenea, în drumul săŭ, a fărîmat mai multe podurî de lemn.

Sinucidere.—In comuna Gugeşti, din judeţul Rîmnicu-Sărat, s'a sinucis, ieri, Tănase V. Gegea, trăgîndu-şi un glonte de revolver în tîmpla dreaptă.

Nenorocitul suferea de alienaţiune mintală.

Aruncat în Dunăre. — Soldatul Marinescu Ioan, din regimentul 3 artilerie, — care anul trecut furase 45,000 lei, de la nişte comercianţi francezi, ce se găseaŭ în Odobeşti,— trimis cu vaporul «Severin» sub escortă, la Brăila, în mijlocul drumului, mai sus de Siret, lîngă o insulă, s'a aruncat în Dunăre.

Un pescar şi cu ajutorul căpitanului, dîndu-i ajutoarele necesare, l'aŭ putut scăpa cu viaţă.

DIN STREINATATE

Un prinţ în căruţă. — Prinţul de Oldenburg, unchiul Ţarului Nicolae, îşi propune o călătorie în prejurul lumei, mai bizară de cît a altor alţi amatori de acest gen de voiagiŭ. Este vorba de o căruţă, bine îngrijită, în care prinţul să străbată Caucazul. Această căruţă este împărţită în două compartimente : unul, care se poate schimba, în mod succesiv, în sală de mîncare sală de joc, indispensabilă unui rus, şi cameră de culcare; cea de la spate, destinată pentru servitorî, dar, în acelaş timp, să cuprindă lavoarul, comoditatea şi alte micî obiecte necesare voiagiului.

Dar ceea ce face originalitatea şi frumuseţea acestui vehicul, este faptul ci ea va fi condus cu vaporî, de o putere de 30 cai.

Căruţa se poate desface în bucăţi şi în cîteva minute reuni iarăşi la loc. Intr'o oră are o viteză de 7-8 leghe.

SENATUL

Urmarea şedinţei de la 20 Februarie

D. Dim. Sturdza se urcă pe fotoliul preşedinţial şi mulţumind Senatului de alegerea ce a făcut'o în persoana d-sale, declară că are conştiinţă de însemnătatea politică a acestei alegeri care dovedeşte că partidul liberal este încă unit

D. P. Grădişteanu spune că alegerea d-lui Sturdza, în urma consfătuirei de eri, are o mai mare importanţă politică de cît s'ar crede. N'am ales, zice d-sa, numai pe cel mai capabil senator din majoritate, dar am ales pe şeful partidului liberal. (Aplause).

Cînd am dat votul d-lui Sturdza, am arătat că suntem cu toţii uniţi şi că ne-am grupat în jurul port drapelului nostru. Şi eŭ sunt soldat credincios, *dar în acelaşi timp voiŭ ca toţi să fie uniţi ca mine.* Dar, d-lor, alegerea şefului partidului liberal, arată că avem încrederea cu toţii în d-sa, că-i dăm răspunderea destinelor noastre. Ei bine, d-lor, *nu poate şeful nostru să aibă răspunderea, pînă ce nu va fi preşedinte al consiliului. Aşa dar, d-lor, datoria d-lui Aurelian este să roage pe d. Dim. Sturdca să primească preşedinţia consiliului şi să lucreze zu d-sa în minister.* (**Murmure de desaprobare pe băncile Senatului**).

D. Dim. Sturdza părăseşte scaunul preşidenţial şi trece în incintă.

D. N. Ionescu răspunde d-lui Grădişteanu: spune că miniştrii de astă-zi, guvernul M. Sale, aŭ şi azi încrederea care aŭ avut-o şi pînă acum. Preşedintele Senatului are cu totul alte atribuţiuni şi noi pentru aceea l'am ales.

D. Dim. Sturdza, de acord cu cele spuse de d. N. Ionescu, declară că *n'ar îndrăzni să primească sarcina de preşedinte al Senatului dacă de acolo trebuie să iasă o dezbinare în partid.* Eŭ am spus, zice oratorul, că alegerea mea are importanţă politică fiind-că dovedeşte unirea membrilor partidului, dar nu doresc cîtuşi de puţin ca alegerea mea să producă răsboiŭ în sînul nostru.

D. V. Lascar, ministru de interne, declară şi d-sa că alegerea d-lui Sturdza e de mare însemnătate politică din punctul de vedere al solidarităţei partidului.

Sunt oameni cari aŭ crezut că sunt dezbinări în partid, că suntem divizaţi în Aurelianişti şi Sturdzişti, aceste credinţe azi dispar prin această alegere şi toţi la un loc putem lua răspunderea celor făcute fie de noi, *fie de trecutul guvern de la început şi pînă acum.*

D. P. P. Carp observă maiorităţii că toţi cu aceiaşi tăcere respectoasă, aŭ aprobat cele făcute în trecut, deşi apoi aŭ fost siliţi să dreagă ceea ce stricase guvernul Sturdza.

Acum se naşte întrebarea. Poate un şef de partid să fie în afară din guvern ?

Eŭ susţin că materialiceşte, da, dar politiceşte şi moraliceşte, nu. Oratorul dovedeşte acest lucru cu exemple din istoria parlamentară a tutulor ţărilor.

Eu cred că v'aţi grăbit ca să anunţaţi că prin această alegere s'a sfîrşit dezbinările şi neînţelegerile din sînul partidului dv.

Acum, d-lor, noi minoritatea, suntem în drept să vă întrebăm cu cine avem a face' Cînd un proect de lege va fi prezintat de un ministru, trebue să ştim dacă el are şi asentimentul şefului partidului. Eŭ, d-lor, vă mărturisesc că de azi înainte nu voiŭ mai întreba pe ministrul care va prezinta proectul de lege, ci pe şeful partidului.

Acelaş lucru va fi şi în cestiunile de persoane.

Fie-care partid îşi are clientela lui. Eu cred că interesul unui partid este ca şeful săŭ să fie în acelaş timp şi şeful guvernului,

D. P. S. Aurelian, preşedintele consiliului răspunzînd d-lui Carp, spune că partidul liberal este şi va fi unit şi că nici o dată nu a prezintat sciziuni. Oratorul, vorbind apoi pe tema sciziunilor, dă exemplu pe însuşi d. Carp ca o sciziune a partidului conservator şi citează articolele din *Independance Roumaine*, care îl atacă şi care n'aŭ fost desmînţite de alte ziare conservatoare(?)

Cînd majoritatea nu va mai avea încredere în noi, spune d. Aurelian, vom părăsi prin bună înţelegere această bancă, pe care am venit ca delegaţi ai majorităţei şi tot cu bună înţelegere. Nu ne vom plînge nimenui şi vom îndura cu bună voe cea ce majoritatea va decide.

Incidentul se închide şi şedinţa se suspendă.

La redeschiderea şedinţei se intră în ordinea zilei.

Interpelările d-lor doctor Iovitz şi Micescu se amînă pentru săptămîna viitoare.

Se dă citire expunerei de motive şi proiectului de lege prin care Asilul Elena Oteteleşeanu se recunoaşte ca persoană juridică.

D. Sefendake cere ca înainte ca Senatul să dea votul în această privinţă să se cunoască statutele acestei instituţiuni, pentru a se putea vedea cum se dirigează acest azil şi în ce stare se află el.

D. Gr. Stefănescu, raportor, răspunde că acest institut n'are statute şi el se conduce după testamentul repausatei Elena Oteteleşeanu, prin care se spune că acest azil să se întreţină din venitul a două moşii cari sunt lăsate azilului.

De asemenea persoanele cari administrează această avere sunt specificate tot în testament.

D. Urseanu este de aceaşi părere cu d. Sefendache şi roagă pe d. raportor să pună la dispoziţiunea Senatului o copie după acel testament pentru ca să se poată orienta.

D. Grădişteanu spune că Senatul nu va putea vedea nimic din testamentul repausatei Elena Oteteleşanu.

D. Mîrzescu, ministru al cultelor, găseşte că cererea d-lor Senatori cari voesc să vadă testamentul repausatei e dreaptă, de oarece această instituţiune fiind creaţă de repausată, Corpurile Legiuitoare nu-l pot recunoaşte personalitatea morală, fără să vadă dispoziţiunile testamentare.

D. P. Grădişteanu spune că testamentul în cestiune a fost văzut o dată de d. ministru de interne şi se miră cum colegul d-sale, d. ministru al cultelor, pune la îndoială actele văzute de ministrul de interne. Cum rămîne atunci cu solidaritatea şi răspunderea despre care vorbiaţi adineoară ?

In acest testament nu există nici o clauză contrarie bunelor moravuri şi e de prisos să se mai amîne votarea acestui proiect de lege.

In urma unor explicaţiuni date de d-nii Urseanu, Mîrzescu şi Gr. Stefănescu, incidentul se închide şi cestiunea se amînă pînă ce comitetul delegaţilor va aduce copie după testament.

Senatul votează apoi o pensiune de 150 lei lunar văduvei şi copiilor protoereului Musceleanu, care se aprobă cu 38 voturi pentru şi 6 contra.

Şedinţa se ridică la orele 5 şi un sfert.

Şedinţa de la 21 Februarie

Preşidenţia d-lui Dim. Sturdza.

Presenţi 80 d-ni senatori.

Se fac formalităţile obicinuite.

D. Costescu-Comăneanu interpelează pe d. ministru al instrucţiunei publice asupra propagandei de catolicism îndrăzneaţă ce se face de institutele de creştere din Iaşi şi Galaţi, cunoscute sub numele de *Nôtre Dame de Sion.*

D. Colonel Budişteanu se asociază la această interpelare.

D. Dim. Sturdza, care presidează, îi spune că nu are cuvîntul.

D. Colonel Budişteanu : Imi pare răŭ că începi aşa.

D. V. Lascar depune proiectul de lege pentru exproprierile de utilitate publică.

D. Costescu Comăneanu cere urgenţa, care se aprobă.

Senatul intră în ordinea zilei şi se începe votările de indigenate şi recunoaşteri.

CAMERA

Urmarea şedinţei de la 20 Februarie

Continuarea discursului d-lui Take Ionescu

Legea rurală

D. Take Ionescu spune că legea asupra Casei Rurale nu se poate judeca dintr'un spirit de partid, de oare-ce subiectul ei ese din cadrul legilor de partid. De aceea d-sa va examina legea din punctul de vedere al consecinţelor ei. Dacă aceste consecinţe vor fi rele, natural că legea va fi rea. Va ecsamina chestia cu sînge rece şi cu simpatie, căci în asemenea chestii trebue să vorbească şi simpatia.

E o mare nedumerire asupra tendinţelor acestei legi. D. Nicolaiescu a spus că le-

www.dacoromanica.ro

gea actuală e o continuare a legiuirilor de la 1889. Şi mai nedumerit e d. raportor, care a adăugat la expunerea de motive un contract încheiat între ţăranî şi un proprietar. Aceasta dovedeşte încă odată că legea nu

La 1864 s'a făcut prima reformă agrară.

In acea vreme proprietatea era organizată cu totul alt-fel de cît în apusul Europei. Claca şi servituţiile trebueaŭ să dispară. Chestia se discuta din 1862. Eraŭ şcoale opuse, reprezentate prin Barbu Catargiu şi M. Cogălniceanu: una combătea improprietărirea, a doua o susţinea ca necesară. In urma unui discurs celebru al lui M. Cogălniceanu, s'a votat, în 1862, o lege nedreaptă, care nu s'a aplicat. Lovitura de Stat din 1864 a adus atît desrobirea ţăranilor cît şi a proprietarilor, fără nicî o turburare. Pricina este că proprietariî aŭ rămas vechiî proprietarî precarî. Totuşî în 1865 nu s'a lucrat pămîntul, ceea ce a făcut ca în 1866 să se facă o lege a tocmelelor agricole, care a reintrodus claca sub o altă formă. In acelaşi timp mersul ascendent al proprietăţii s'a oprit, de oare-ce ţăraniî nu aŭ putut plăti rescumpărarea.

A doua reformă agrară o avem în 1889 cu o nouă împroprietărire şi vînzarea în loturî marî a moşiilor Statului, cu licitaţie. Se inaugurează astfel o nouă politică agrară, cu continuarea vînzărei în loturî micî şi în corpurî întregî. Vine legea din 1889 cu scopurî cu totul deosebite: ea este o lege de colonizare pe întinsele domeniî ale Statului.

Avem în fine legea de faţă care, creînd o instituţie nouă, stabileşte raporturî directe între proprietar şi Stat. Pămîntul se vinde orî-cărui ţăran, chiar acelora cari aŭ pămînt şi numaî este vorba de a'î împrăştia pe teritoriul ţărei. Se trece numaî proprietatea moşiilor în alte mîinî.

Cari ar fi roadele unei asemenea legî?

Din punct de vedere financiar să presupunem că avem 4,000.000 pogoane. Din acestea să admitem că 2 milioane se vor vinde în 30 de anî. Ţăranul, larg la preţ, va oferi 300 leî pe pogon, ceia ce ar necesita un total de 20,000,000 leî rentă anuală 5 la sută, pe timp de 30 de anî. Aceasta ar aduce deprecierea renteî noastre, şi apoî, putem noî, cari suntem datorî cu peste un miliard, să continuăm cu emiterea acesteî rente pe timp de 30 de anî? Şi să se noteze că renta nu va rămîne în ţară cel puţin pe jumătate, fără ca să maî amintesc că încasările nu pot fi sigure.

Şedinţa se suspendă pentru 5 minute.

***

D. **Tache Ionescu**, continuînd, crede că noua Casă Rurală aşa cum este întocmită, va opera cu repeziciune. Ţăranul nu are aceiaşi concepţie ca noî despre proprietatea rurală: după el proprietar al pămîntuluî acel care 'l lucrează. Ştim modul primitiv cum face ţăranul cultura ogoruluî săŭ şi dîndu-î şi mai mult pămînt, vom face ca el să'l cultive şi mai răŭ, din cauza lipseî de mijloace băneştî.

Modul nostru de cultură prin alţiî face din proprietar un fel de colecţionator de impozite.

Ţăranul se va repezi la proprietar şi 'î va cere să 'î vîndă moşia. Dînsul nu va putea rezista şi îmbulzeala cererilor va fi mare. Va fi de ajuns o generaţie, pentru ca întreaga mare proprietate din ţară să fie expropriată în mod voluntar. Fi-va atunci mai bogată saŭ mai săracă ţara? De sigur mai săracă, pentru că fie-care se va mulţumi cu o viaţă mediocră. Ne vom găsi în starea insulelor Antile, unde în timp de 15 anî s'a distrus jumătate din averea naţională.

D. Stolojan a susţinut proprietatea mare. Marea cultură îmbunătăţeşte mica cultură. Progresul însă se datoreşte numaî celeî întîiŭ. Suprimarea pripită a mareî proprietăţî ar aduce de sigur o scădere a avereî naţionale şi o deplasare a avereî acumulate. După 30—40 anî, am avea o pătură ţărănească săracă şi bugetară, o pătură streină, pe care în timpul uneî generaţiunî n'am putea-o asimila.

Polonia a fost desnaţionalizată printr'o asemenea lege. Una analoagă lucrează şi în Posen la desnaţionalizarea aceleî provinciî. Cam tot ast-fel se colonizează şi în Ungaria. Dacă vroiţî să veniţî în ajutorul proprietarilor oberaţî, sunt alte mijloace. În tot cazul eî nu'mî sunt simpatici. Puţin îmî pasă dacă proprietariî marî, prin viţiile lor, s'aŭ înglodat în datorî; puţin îmî pasă dacă proprietăţile marî sunt în parte nelucrate: eŭ nu voiŭ egalitatea socială, eŭ vreaŭ ierarchia socială.

Vroiţî să măriţî stocul de colonizare internă? Dar aţî avut o lege la 1887 şi aveţî şi legea din 1889.

Lăsaţî vremeî să'şî dea roadele. Deja proprietatea mare a început să se îmbucătăţească în ţara noastră. *Orî legea aceasta nu se va aplica aşa cum o doreşte ţăranul şi atunci se vor produce tulburărî; orî legea se va aplica aşa cum este întocmită şi, în cazul acesta, vom avea un dezastru naţional.*

Şedinţa se suspendă.

***

Le redeschidere,

D. **B. Mi-ir** vorbeşte pentru proiect. D-sa spune că, dacă legea de faţă ar avea numaî unul din defectele, de cari a vorbit d. Take Ionescu, n'ar trebui votată. Găseşte că aprecierile emise sunt pesimiste şi crede că trebuie să avem în vedere numaî dacă instituţia e bună saŭ rea.

Proiectul nu implică crearea miceî proprietăţî. Toată lumea are dreptul să cumpere. Nu însă toată lumea poate să cumpere din cauza lipseî de capital. Ce face dar Statul? El intervine pentru a înlesni procurarea capitaluluî, înlesneşte creditul. In schimb Statul îşî ia măsurî de asigurare, ca orî-ce particular, şi de aceea controlează operaţiunile ce se fac, intervenind numaî în favoarea ţăranilor.

Dl. Misir asigură Camera că Statul nu sileşte pe nimenî să vîndă. Va fi liber să vîndă numaî acel care va voi şi proprietariî marî nu vor putea fi ademeniţî să 'şî vîndă moşiile lor, pentru că perspectiva preţurilor marî este înlăturată prin controlul Statului. Totul se va mărgini la libera transacţie, prin consimţimîntul părţilor şi sub controlul Statului, care e o garanţie suficientă.

Dezastrul financiar de care s'a speriat d. Tache Ionescu un există, de oare-ce se poate fixa nu maximum renteî ce trebue să se emită anual, fiind de mai înainte stabilit că Statul n'are să emită rentă în paguba creditului; săŭ. La obiecţiunea că cei ce vor vinde moşiile lor vor cheltui baniî ce vor primi, d. Misir răspunde că Statul nu se poate erija în tutore, fie-care fiind liber să facă ce va vroi cu averea sa.

Nu crede că toată proprietatea mare va deveni proprietate mică şi lupta de interese e o suficientă garanţie pentru aceasta. Respinge obiecţia că proprietatea mică e antinaţională. Dacă se susţine că proprietatea mare a păstrat naţionalitatea, nu se poate afirmă însă că proprietatea mică n'a păstrat naţionalitatea. E în interesul Statuluî ca toţî să aibă pămînt. Numaî ast-fel îl vor apăra cu dragoste. Pe proprietariî micî se întemeiază forţa Statuluî şi creşterea populaţieî trebuie să ne bucure. Va fi atunci un adevăr afirmaţiunea că, dacă ţăranul se duce în răsboiŭ, e ca să'şî apere patria.

Legea e liberală. Ea creează orî-cui putinţa de a cumpăra pămînt; e naţională pentru că înlesneşte cultivatorilor achiziţia de moşiî. Legea trebue votată.

Se cere închiderea discuţieî şi Camera nu admite.

D. **N. T. Pop** vorbeşte contra legeî din punct de vedere economic.

Şedinţa se ridică la ora 5 şi un sfert.

Continuarea discuţieî pe mîine.

Şedinţa de la 21 Februarie

Şedinţa se deschide la ora 1.50.

Presidează d. D. Giani.

Presenţî 104 deputaţî.

Interpelare

D. C. C. Iarca interpelează pe ministrul de instrucţie *asupra neregulilor ce se petrec în diferitele concursurî ce se ţin*, şi, în special, **asupra concursuluî de istoria limbeî şi literaturei romîne**, ţinut în luna trecută la Iaşi.

Casa rurală

Continuarea discuţieî

Preşedintele acordă cuvîntul d-luî **Pană Buiescu**, ceea ce provoacă protestărî unanime în băncile Adunăreî.

Voci: *Renunţă la cuvînt, renunţă!*

D. Pană Buiescu. Domnilor deputaţî.

Voci. A! A!

Preşedintele. Bine voiţî a da ascultare colegului d-voastre.

D. Pană Buiescu îşî începe discursul în mijlocul aplauzelor ironice ale Camereî şi a ilarităţeî generale. Vorbeşte pentru proiectul de lege în discuţie şi combate pe d-niî Take Ionescu şi I. N. Iancovescu.

ULTIME INFORMAŢIUNI

Iar afacerea «Steiner»

Voinţa Naţională de erî ocupîndu-se de scrisoarea d-luî Dărăscu, fostul judecător de instrucţie, începe o serie de articole asupra afacereî Steiner, pe care o intitulează «o crimă nepedepsită».

Niciun jurnal care se respectă nu va urma pe «Voinţa Naţională» în încercarea sălbatică şi necinstită de a discuta prin presă o instrucţie criminală închisă şi o declaraţie de inocentă dată de justiţia ţărei.

Afacerea Steiner, ca chestie de instrucţie criminală, este isprăvită.

Ceea ce rămîne deschis este instrucţia crimeî miniştrilor Palladi-Stătescu, căcî este nu numaî nerușinare, dar crimă să facă presiuni asupra magistraţilor în contra acuzaţilor.

De aceasta ar trebui să se ocupe «Voinţa Naţională». Să spună, dacă 'î dă mîna, că faptele privitoare la acuzaţiî Gh. Palladi şi Eugeniu Stătescu, aşa cum le afirmă fostul judecător de instrucţie Dărăscu, nu sunt adevărate.

Aceasta nu o face «Voinţa Naţională» fiind că nu o poate face; şi atunci, se apucă de alt-ceva, adică de dovedirea *prostieî* d-luî Dărăscu, cea-ce n'are nicî în clin nicî în mînecă cu murdăria ministerială a d-lor Pallade-Stătescu.

Şi care sunt prostiile judecătoruluî de instrucţie? Că a ordonat o contra-expertiză? Dar, cînd contra-expertiza a dovedit la copilul mort o bronco-pneumonie, pe cînd prima expertiză afirmase că plămînii eraŭ sănătoşi, cine poate spune că contra-expertiza era de prisos?

Dar cînd contra-expertiza a spus că mórtea prin violenţă nu este sigură ci numaî posibilă, şi cînd aceeaşi contra-expertiză examinată de d-rul Hofmann, cel mai mare medic legist din lume, a dat concluzia că moartea a provenit cu siguranţă din boala plămînilor şi această concluzie s'a potrivit cu desăvîrşire cu rezultatele anchetei judiciare, ce om cu mintea la loc poate să învinuiască pe judecătorul Dărăscu, că în faţa uneî contra-zicerî dintre prima expertiză medicală şi cercetările luî judecătoreşţî, a căutat să ceară părerea unor învăţaţî ca Babeş, Stoicescu şi Bogdan?

Dovadă şi mai vie că contra-expertiza era indispensibilă este că judecătorul Dărăscu din oficiŭ a pus noilor experţî 7 întrebărî cari aŭ luminat chestia.

Voinţa acuză pe judecătorul Dărăscu că de ce nu a luat jurămîntul expertuluî Şuţu şi al informatoruluî Cristea.

Informatorul «Voinţeî» este, se vede, şubred la cap. Nu judecătorul de instrucţie ci procurorul Tribunaluluî a însărcinat pe d-rul Şuţu cu autopsia cadavruluî; şi prin urmare nu judecătorul de instrucţie poate fi vinovat de neluarea jurămîntuluî.

Cît despre d-l Cristea, l'a ascultat cu jurămînt Camera de acuzare din Craiova şi totuşi a judecat ca şi Dărăscu.

Lăsăm pentru partea comică sfîrşitul articoluluî din *Voinţa* în care învinueşte pe d. Dărăscu pentru că a pus în ordonanţa sa pe doică cu numele concubinuluî eî pe lîngă numele de fată.

Cînd *Voinţa* va reîncepe, suntem gata.

Deocamdată trimetem pe priceputiî de la gazeta oficioasă, să citească asupra *crimeî nepedepsite*, memoriul fostuluî eî prim redactor, d. Barbu Delavrancea, prezintat Curţeî din Craiova.

Orî-cum, însă, dacă şi după această lectură *Voinţa* va continua, noî îî cerem să vorbească puţintel şi de crimele neurmărite ale luî Pallade şi Stătescu, carî fără ruşine, aŭ încercat să intimideze pe un judecător şi să întunece dreptatea.

Culisele colectivităţii

D-niî Aurelian şi V. Lascar nu vor să se retragă de la putere şi — pace bună.

Sturdziştiî cei mai habotnicî vor să se producă cît mai curînd o schimbare ministerială.

Iar marea masă a secăturilor, cari nu ştiŭ încotro să meargă, vrînd să stea bine şi cu unii şi cu alţiî, se agită pentru o remaniere ministerială.

Aceasta este situaţia în acest moment.

***

Aseară s'a ţinut o consfătuire la d. P. Grădişteanu, la care aŭ luat parte vr'o 12 senatorî şi deputaţî.

D. P. Grădişteanu a făcut următoarea declaraţie:

— In fie-care zi voiŭ lua cuvîntul la Senat ca să umilesc pe guvern faţă de d. Sturdza. Şi dacă în cîte-va zile d. Aurelian nu se va retrage, atunci voiŭ face grozăvenit de acelea cari să sperie şi pe d. Sturdza şi pe d. Aurelian.

***

D. Ştefan Şendrea a declarat aseară la restaurantul Capşa:

— D. Sturdza nu numaî că nu ne a somat să ne retragem, dar s'a împăcat cu d. Aurelian şi l'a asigurat că-î va da tot concursul. Prin urmare la ce nevoie să ne retragem de dragul d-lor Djuvara şi Ferechide?

***

Cîţi-va foştî amicî aî guvernului, desiluzionaţî de purtarea d-luî P. S. Aurelian, aŭ manifestat erî într'un chip semnificativ în favoarea d-luî Emil Costinescu.

Erî după amiazî la orele 3 se celebra, la Domniţa Balaşa, căsătoria religioasă a d-reî Costinescu cu d. Berendeiŭ fiul d-luî general Berendeiŭ.

D-niî Take Giani şi Poenaru-Bordea aŭ rugat pe maî mulţî deputaţî erî la Camerâ să meargă la Domniţa Balaşa. Aşa, d. Poenaru-Bordea zărind pe d. Stolojan în sala paşilor pierduţi, i-a spus:

— Tu nu vii la Costinescu?

D. Stolojan a făcut un gest ciudat.

— Vă e frică de Sturdza!

Şi în acel moment, un grup de 18 deputaţî, în cap cu d-niî Take Giani, Poenaru-Bordea şi Delavrancea, aŭ plecat la Domniţa Bălaşa.

La cununie n'aŭ făcut act de prezenţă d-niî P. S. Aurelian şi Vasile Lascar, protegiaţiî de ierî aî d-luî Costinescu.

***

Nota zileî de azî e mai favorabila uneî remanieri de cît uneî crize ministeriale.

Cei maî mulţî cer numaî sacrificarea d-lor Mîrzescu, Şendrea şi Porumbaru.

Totuşî d. Vasile Lascar se teme aşa de mult, în cît se linguşeşte şi se milogeşte mereŭ pe lîngă sturdziştiî mai influenţî ca să fie menţinut în minister în cazul reveniriî d-luî Dimitrie Sturdza la putere.

Pe lîngă sporirea pichetelor pe linia de frontieră a Prutuluî şi întărirea lor cu 25, în loc de 2 soldaţî, ca pînă acum, ministerul de războiŭ a luat dispoziţiunî pentru stabilirea uneî reţele telegrafice pe malul riuluî, care să lege pichetele între dînsele.

Pentru a atrage pe teritoriul săŭ tranzitul telegramelor destinate pentru Bulgaria, administraţia telegrafică a Serbieî a dispus a reduce cu începere de la 1 Februarie st. n. taxa de tranzit de la 4 baniî la 3 de cuvînt.

Guvernul romîn, avînd în vedere pagubele ce ar rezulta pentru Stat, din deturnarea tranzituluî de pe teritoriul nostru, a prezintat Camerelor un proiect de lege pentru reducerea taxeî de tranzit de la 4 baniî la 3 de cuvînt.

In timp de 10 zile, de cînd s'a răspîndit zvonul de războiŭ, casieria judeţuluî Iaşi, a eliberat suma de 135,000 leî, depuşî la Casa de economie a Statuluî.

Numaî Miercurea trecută s'aŭ eliberat 24,755 leî, iar a doua zi, Joia, au mai fost retraşî 24,500 leî.

Cu tot comunicatul guvernuluî, publicat în *Monitorul Oficial*, cererile de retragere a sumelor depuse cresc pe fiecare zi.

Ziarele franceze anunţă că principesele romîne Ana şi Elena Basarab Brancovanu aŭ trecut la religia catolică. Bine-cuvîntarea religioasă le-a dat-o vicarul general din Paris.

După ceremonie, nouile convertite aŭ fost primite de cardinalul Richard.

Azi, la Cameră, înainte de deschiderea şedinţeî, mai mulţî deputaţî aŭ întrebat pe primul ministru asupra însemnătăţii votuluî de ierî al Senatuluî, cum şi asupra atacurilor d-luî Petre Grădişteanu.

Dl. Aurelian a făcut următoarea declaraţie:

— Cel mai perfect acord domneşte între guvern şi dl. D. Sturdza, a căruia calitate de şef al partiduluî liberal nicî odată n'a fost contestată de nimenî şi în special de vre-unul din noî. Colaborarea şi preţioasele sfaturî ale d-luî Sturdza ni sunt asigurate, în opera de regenerare a Statuluî.

Intru cît priveşte pe dl. Petre Grădişteanu, onor. senator nu a făcut de cît să exprime niştе deziderate, în numele său personal.

Discursul d-luî Pană Buiescu, din şedinţa de astă-zî a Camereî, în chestia Caseî Rurale, a produs un efect colosal de...ilaritate. Fie-care cuvînt al d-sale era subliniat de hohote de rîs, de apiauze ironice, de zgomot.

Aceasta nu a desconcertat însă pe d. Pană Buiescu, care—cu seninătatea iertaţilor de d-zeŭ—şi-a continuat logosul timp de o oră.

Singur beizadea Grigore Sturza, aşezat pe un scaun în faţa tribuneî, asculta naivităţile d-luî Pană Buiescu.

Scandalul n'a luat sfîrşit, cu toată intervenţia preşedinteluî, de cît numaî cînd d. Buiescu s'a scoborît de la tribună.

In discursul săŭ de ierî, d. Vasile Misir a comparat Casa Rurală cu codul Napoleon, afirmînd că şi aceste din urmă legiuirî aŭ provocat în opinia publică aceleaşi temerî şi îngrijirî neîntemeiate, pe cari le provoacă astă-zî proectul în discuţia Camereî.

Pe cînd d. Misir stabilea termeniî acesteî comparaţiî, un deputat guvernamental a spus, în de ajuns de tare pentru a fi auzit:

— Aveţî să vedeţî că la sfîrşit Misir are să ceară daune şi cheltueli de judecată!

Această glumeaţă întrerupere confirmă opinia noastră despre modul avocăţesc, în care d. Misir a susţinut proectul de lege al Caseî Rurale.

IN AJUNUL RĂZBOIULUI

Situaţia în Creta.—Grecia vrea răsboiŭ.—Demonstraţie navală.—Puterile şi Poarta.—Răscoala din Serbia veche.

Situaţia în Creta

Canea, 20 Februarie.

Comandantul şi ofiţeriî vaporuluî *Harfleur* aŭ ţinut pe bord un consiliŭ de rezbel, în privinţa morţeî colonelului Suleiman. S'a decis a se deschide o anchetă pentru a se descoperi omorîtorul. Dacă n'ar ajunge să'l descopere, atunci *vor fi executaţi cei treî gendarmî arestaţî.*

Canea, 20 Februarie.

In urma opoziţieî consulilor, proectul de plecare a vaporuluî *Hydra* la Selino a fost părăsit.

O *luptă nouă s'a dat ierî la Sikalaria între creştinî şi mahometanî.* Nu se cunosc resultatele acesteî lupte.

Treî gendarmî arestaţî aŭ fost conduşî pe bordul luî *Harfleur*, apoî transportaţî la Salonic. *S'aŭ găsit la dînşiî 60 lire Sterline.*

S'a început să se retragă armele ce s'aŭ distribuit musulmanilor.

Paris, 20 Februarie.

O depeşă a amiraluluî Pottier, datată din Canea, zice că amiraliî aŭ adresat guvernelor lor respective o telegramă identică, desmințind ştirea care zice că eî favorisează mai mult pe turcî de cît pe insurgenţî. Eî afirmă că n'aŭ lucrat nicî odată decît pentru a evita o vărsare de sînge.

Grecia vrea războiŭ

Atena, 20 Februarie.

In cercurile oficiale, se asigură, că răspunsul guvernului grec la nota colectivă a puterilor va fi negativ.

Răspunsul va expune motivele neputinţeî rechemărei forţelor greceştî din insula Creta *şi a aplicării autonomieî Creteî.*

S'a decis chemarea reservelor din 1890 1889 şi 1888.—Mai tîrziŭ, probabil, că se va procede la o mobilisaare generală.

O mulţime numeroasă a făcut o manifestaţie pe piaţa palatului. Prinţul moştenitor s'a arătat în vestibul (Propylees) şi a recomandat liniştе şi demnitate.

Atena, 20 Februarie.

Noul ministru de resbel a recomandat comandanţilăr cea mai mare activitate, **pentru ca armata să poată fi la înălţimea împrejurărilor.**

Voluntariî francezî, cari aŭ sosit azî aŭ fost primiţî cu entusiasm mare.

In provincie se ţin meetinguri în toate zilele, mai cu deosebire în Tesalia, **şi se votează resoluţiunî în favoarea resbeluluî şi a resistenţiî.**

O nouă baterie a plecat astă noapte la Volo.

Corfu, 20 Februarie.

O baterie cu şease tunurî, 60 de artileriştî şi 80 de soldaţî a plecat la Caravasara şi Arta.

Demonstraţie navală

Paris, 20 Februarie.

Se anunţă din Toulon ziarului *Temps* că toate cuirasatele şi încrucişătoarele în reparaţie aŭ primit ordin de a fi gata pentru 15 Martie, spre a complecta escadra activă, care în caz de trebuinţă, *ar fi chemată să facă o demonstraţie în apele Levantului.*

S'a dat ordin cuirasatelor escadreî active *Devastation, Amiral Baudin* şi *Neptune*, precum şi încrucişătoruluî *Bugeand*, de a fi gata de plecare la Canea la primul semnal.

Londra, 20 Februarie.

Agenţia Reuter anunţă că vr'o sută de membri aî Camereî Comunelor, printre cari, *cîţi-va foştî miniştri*, aŭ trimes o depeşă Regeluî George, în care eî îî recunosc serviciile ce aŭ adus civilizaţieî în Creta şi îî exprimă urările lor cele mai înfocate pentru binele Greciei.

Puterile şi Poarta

Londra, 20 Februarie.

Se anunţă din Constantinopol «Agenţieî Reuter», că se fac negociărî între puterî şi poarta, în privinţa numireî guvernatoruluî din insula Creta. — Poarta insistă ca acesta să fie supus turc.

Constantinopol, 20 Februarie.

Nota puterilor face o impresie bună pentru că nu pomeneşte de loc de rechemarea trupelor turceştî din insula Creta.

Consiliul de miniştri întrunit alaltăerî la Yldiz-Kiosk, ocupîndu-se de această eventualitate, *decisese să se opue rechemăreî imediate a trupelor turceştî din insula Creta.*

Răscoala din Serbia Veche

Belgrad, 20 Februarie.

In ultimele zile s'aŭ comis cîte-va excese sîngeroase în vechia Serbia. — Turcii aŭ omorît un preot şi douî ţăranî lîngă Prilap.

Arnăuţiî înarmaţî aŭ atacat un cortegiŭ nupţial sîrb lîngă Tetovo.

Aŭ fost 7 morţî 21 răniţî grav.

Agence des Grands Magasins du Louvre de Paris

Bucuresci,—2, Strada Nouă, 2.—Bucuresci

DIN CAUSA MĂRIREI ŞI SCHIMBĂREI LOCALULUI CE OCUPA pentru moment Agenţia a pus în vînzare

Fără adaus de 25 %, şi cu preţurî reduse

Toate Mărfurile şi Esantilonele ce posedă

Este în interesul publicului şi clienţilor de a profita de acestă ocasiune adevărat avantagioasă.

Vînzarea va dura **patru săptămînî**, cu începere de la 20 Februarie 1897.

MARŢIŞOARE

Ţara noastră mîndră floare
Din buchet împărătesc
Cine o vede din popoare
De ea greŭ se deslipesc.

Vin şi Regî, vin ş' împăraţî
Vin la Prinţî bine 'narmaţî
Toţî salută 'namoraţî
Şi cînd plec, plec disperaţî.

Vine acum iar un Baron
Să vă spue în gura mare
Să luaţî la Radivon
Frumoasele Mărţişoare.

D'aur şi Mărgăritare
Cum le vezî inima'ţî sare
Cu rubine adevărate
De le vezî inima'ţî bate.

Nu uitaţî adresa frate
Radivon are de toate
Cu preţurî mai moderate
Să le vînză iar pe toate
Preţul de la 1 leŭ la 100 leî bucata.

Telefon **RADIVON**
32,— Calea Victoriei,—32

LA SINAIA DE VÎNZARE SAŬ DE ÎNCHIRIAT în total saŭ în parte o proprietate, în str. Monastireî No. 5. la cea mai frumoasă poziţie (vis-à-vis de poarta Monastireî), compusă din: O casă din douî marî apartamente, cu 14 camere mobilate pentru stăpînî, 3 pivniţî, conducte de apă, etc.; douî grădinî, una de florî şi alta mare de legume şi arborî fructiferî; douî grajdurî de 12 caî cu 4 camere pentru servitorî şi curte în care apa este introdusă.

ACI ÎN BUCUREŞTI DE VÎNZARE o Proprietate în str. Isvor, No. 55, compusă din: Un mare atelier mecanic, cu abur, pentru spălătorie de rufe, şi un grajd de mai mulţî caî, construite din zid masiv cu temelie de piatră, apă introdusă, canal de scurgere, magaziî, şoproan şi UN MARE TEREN CU O SUPRAFAŢĂ DE 2100 Metri Patr.

www.dacoromanica.ro

MICI ANUNŢURI

Pînă la 10 publicaţii 30 bani linia pentru fie-care dată, şi de la 10 în sus 20 bani linia.

Spectacole

Opera Română

Teatrul Naţional.

Teatru Hugo. Baluri mascate.

Sala Efortul. — Telegrama — In curînd va sosi o trupă de balet compusă din 110 persoane, 80 dame şi 30 bărbaţi.

Circul Regal Romin Cesar Sidoli.

Sala Bragadiru. In fie-care seară concert de orchestră sub conducerea d-lui Peters. Vinerea concert High Life

Cafe Naţionala. Orchestra Rubinştein

Închirieri şi arendări

De arendat. – Moşia Seaca, din judeţul Teleorman, lîngă Turnu-Măgurele, avînd suprafaţa de 6,200 pogoane, se dă cu arendă pe un period de 5 ani, începători dela 23 Aprilie 1898.

Ori-ce informaţiuni se pot lua, fie de la D-nul N. N. Zădăriceanu, domiciliat în Bucureşti, Calea Victoriei No. 171, fie de la D-nul Ion Calinderu, strada Renaşterei No. 2, dela 9—12 ore dimineaţa, saŭ la Administraţia Domeniului Coroanei, strada Ştirbey-Vodă No. 3, în ori-ce zi de lucru de la 12—6 ore seara.

De închiriat Hotelul Buşteni din cătunul Buşteni lîngă Sinaia se dă cu chirie pe termen de 5 ani, începători de la 23 Aprilie 1897. Amatorii pot lua ori ce informaţiuni de la Administraţia Domeniului Coroanei, Strada Ştirbey-Vodă No. 3 Bucureşti.

Închiriere. în sosirea Jianu, clădirile I. Apolodor, potrivite pentru birjerie, lăptărie, tram-car, grădină de petrecerî. Tramwaiul Colţea se va prelungi aci (dosul bufetului de la şosea). Grajduri de zid pentru 100 vite şi 10 camere cu săli, puţ în curte. A se adresa calea Dudeşti.

De închiriat. Sunt de închiriat, cu începere de la 23 Aprilie 1897, în cătunul BUŞTENI, următoarele ville: Villa Leopold, Villa Antonia şi Villa Olga.

Amatorii se vor adresa la Administraţia Domeniului Coroanei, Strada Ştirbei-Vodă No. 3, în ori-ce zi de lucru de la 12—6 ore seara, unde pot vedea planul fie-cărei Ville, cum şi ori-ce alte informaţiuni.

De *arendat*, chiar de pe acum moşia Talpa (Glavacioc Vlaşca) întindere aproximativă 3500 pogoane, avînd şase sute pogoane grîu arate cu sămînţă murată calitate cea mai bună. A se adresa, 20, Strada Lumini, Bucureşti.

De arendat cu începere chiar de acum moşia «Ianca» din judeţul Brăila, în întindere de şase mii pogoane toate arabile, avînd două mii pogoane grîu arate cu sămînţa cea mai bună. A se adresa la d. M. Rachtivan, avocat, strada Fintînei 28, Bucureşti.

Vînzări şi cumpărări

De vînzare spre tăiere pădurea de pe moşia Orăşti-Pităgaia jud. Ilfov. Amatorii să se prezinte str. Scaunele 46.

De vînzare lemne din pădurea Paşcani. Stînjenul, după calitate, 55 şi 60 franci. A se adresa: Str. Batiştei 15

Camere mobilate

Hotelul Piaţel Bibescu-Vodă, lîngă Cameră şi Tribunale.

Cereri şi oferte de servicii

Un agricultor care a absolvat Academia de agricultură, romîn, 32 ani, şi a stat ca econom 8 ani şi jumătate la biurourile contelui Estterházy, specialist în creşterea şi dresarea cailor, caută un loc de agricultor saŭ administrator Oferte le rog sub Agricultor Mircia Iasy (Strada Beulescu 5).

Informaţiuni utile

Lăptăria Arcuda lîngă grădina Herăstrău. **Lapte de vacă** specialitate pentru copii şi cură cu lapte, 50 bani litrul. **Lapte de bivoliţă** 80 bani litrul. **Unt superfin** 5 lei kilo. **Cremă** o jumătate litru 1 leu. **Lapte bătut** 30 bani litrul. Transportul la domiciliŭ e coprins în aceste preţuri.

A se adresa printr'o cartă poştală la Direcţiune a Lăptăriei Arcuda, în Bucuresci, Dionisie 40.

Un pianist rutinat oferă serviciile sale la soirele dansante şi baluri pentru un honorariu modest. S. Iaroslav Calea Moşilor No. 90.

Françaises diplomée desire leçons particulières. Ad. bureau du Journal

Firme recomandabile

Adrese

Advocaţi

Mihail A. Rachtivanu Advocat 28 Strada Frumoasă

D. A. G. Florescu. avocat, strada Română, 75 bis.

G. Marţun, Str. Fundătura Leului, 2.

Bibliografii

Zilele acestea a apărut în editura librăriei **Socec & Comp.** o lucrare foarte interesantă pentru învăţămîntul primar: ***Carte de citire pentru clasa I-a urbană şi a V-a rurală.***

Cartea aceasta, fiind lucrată cu multă atenţiune şi cu totul în conformitate cu noul program în vigoare, şi şcoalelor primare, va umple o lacună simţită de ani de zile în învăţămînt, uşurînd mult sarcina învăţătorului şi a institutorului.

Această Carte de Citire, aprobată la concursul de cărţi didactice pentru acest an şcolar şi care conţine aproape 500 pagine şi peste 400 gravuri executate cu multă îngrijire în cunoscutul stabiliment de arte grafice I. V. SOUEC, este lucrarea D-lor SCRABA, ST. NEGULESCU şi GR. THEODOSIU.

Avis celor interesaţi.

7 CASA DE SCHIMB

GESKIA & SAMUEL

BUCUREŞCI

No. 5 Strada Lipscani No. 5

Cumpără şi vinde efecte publice şi face ori-ce schimb de monezi

Cursul pe ziua de 20 Februarie 1897

		Cumpăr.	Vînd.
6%	Rentă Amortisabilă.	87 1/4	88 1/4
5%	» Amortisabilă.	96 1/4	97 —
5%	Obligaţ. de Stat (Cov. R.)	102 1/2	102 3/4
5%	» Municipale din 1883	96 1/4	96 1/2
5%	» » » 1890	97 1/4	97 3/4
5%	Scrisuri Funciar Rurale	92 3/4	93 —
5%	» » Urbane	88 3/4	89 —
5%	» » » Iaşi	84 1/2	85 —
	Acţiuni Banca Naţională	1825 —	1835 —
	» » Agricolă	232	235 —
	» Dacia Romînia asig.	455	458
	» S-tea Naţionala asig.	495	498
	S-tatea de Construcţiuni	195	198
	Fiorini valoare Austriacă	2 12	2 13
	Mărci Germane	1 23	1 25
	Bacnote Francese	100 —	101 —
	» Italiane.	89	93
	» rubie hîrtie	2 65	2 70

Imprimarea cu maşinele dublu-cilindrice, din fabrica Albert & Cie, *Frankenthal. şi cu caractere din fonderia de litere* Elinsch *din Frankfurt A. M.*

„EPOCA" ziar cotidian

CUPON

21 Februarie 1897

Ori-cine va tăia acest cupon din «EPOCA» şi îl va trimite, saŭ îl va presenta la librăriile arătate mai jos, are dreptul la unul din premiile CU PREŢURI REDUSE din listele respective.

Cuponul acesta e valabil pînă la 24 Februarie ora 7 seara.

Cititorii din provincie pot trimite costul în mărci poştale adăogînd porto.

Premiile „EPOCEI"

La Librăria CAROL MÜLLER

Calea Victoriei No. 53.

	In loc de	Numa
Heliade-Rădulescu I., Amintiri asupra istoriei regenerărei Romîne, saŭ Evenimentele de la 1848. Un volum mare de peste 800 pagini	8.—	0.50
Richter Eugen, Unde duce socialismul. Jurnalul unui lucrător. Traducere de Al. A. C Sturdza cu o prefaţă de N. Filipescu	0.50	0.10
Filipescu N., Albii şi Roşii	0.50	0.15
Negulescu Petru, Polemice	1.50	0.70
— Psichologia stilului	2.00	1.00
Vlahuţă Alex., Un an de luptă	2.50	1.50
— Iubire poesii	3.00	1.80
— Din goana vieţei (ediţia Graeve)	3.50	1.50
Zamfirescu Duiliu Lume Nouă şi Lume Veche	3.00	1.00
Hăjdău B. P., Ioan Vodă cel cumplit, volum ilustrat introdus în şcoli.	3.00	1.40
Copee François, Poveste tristă, roman tradus de D. Stăncescu	1.50	1.10
Michăilescu St. C., Incercări critice asupra învăţămîntului nostru primar, ed. II	2.00	1.50
Lăcescu I. Ioan, Ingerii lui Rafael fantazie originală în versuri în 3 acte	2.00	1.00
Lahmeyer M., Un nou mijloc pentru a preda copiilor limba germană	2.00	1.00
Roman I. N., Poezii (ediţie populară)	1.00	0.75
Radu D. Rosetti, Epigrame	2.00	1.50
Ibsen H., Copilul Eylof (dramă în 3 acte) traducere de T. Maiorescu	1.00	0.50
M. Dragomirescu. Critica ştiinţifică şi Eminescu	1.50	1.00
Eutcuiescu Marin, Religie şi ştiinţă	0.75	0.5
Bachelin & Jules Bruno, Sept Contes roumains	4.00	1.50
Niculescu şi Hernely Deputaţii noştri	3.	1.50

La Librăria «LA BISERICA ALBA»

(Calea Victoriei 85)

Th. Speranţă Homer întinerit	2.00	1.00
— Anecdote Populare (vol. I)	4.00	2.40

La Librăria IG. HAIMAN, Bucureşti

Radu D. Rosetti. Fără iubire, ediţia ilustrată	0.50	0.30
Calendarul Familiei, ilustrat, 1897.	1.—	0.65
Lirescu. Cerşetorul, dramă-idilă originală « Floarea din Firenze, comedie-idilă originală	1.—	0.65
Neculai Iorga. Poezii (1890—1893)	2.—	1.20
Sădineanu Dum. Snoave.	1.50	1.—
Rădulescu-Niger. Scriitori, cititori, critici	1.—	0.65
Condiescu. Conducerea şi întreţinerea maşinelor de vapor	2.—	1.20
Cooper I. Fenimore. Cîrap-de-piele, poveşti americane, I vol. în 4-o ilustrat.	5.—	3.—

La Librăria O. SFETEA

(Ef. Gheorghe)

Vatra, anul I	24.00	12.00
— anul II	20.00	10.00
Caragiale, Note şi Schiţe	3.00	1.00
Theodorescu G. Dem., Cronica din Nürnberg	1.50	0.75
Flammarion, Urania	1.00	0.50
Augier, Aventuriera	3.00	1.00

Administraţia ziarului nostru primind zilnic numeroase cereri de premii pe cari le oferim cititorilor **Epocei**, *anunţăm acestora că cererile lor trebuesc adresate* **direct librăriilor arătate în josul cuponului** *însoţite de* **preţul redus** *cu care se oferă acele premii.*

FOIŢA ZIARULUI «EPOCA»

1881

LOUIS JACCOLLIOT

MANCATORII DE FOC

Indată ce un lup zăreşte vre-unul din aceşti malo-ruşi, cari 'şi petrec viaţa călare, o ia la fugă urlînd de spaimă, crezînd că simte deja lancea teribilului păstor.

De aci urmează că, cu toate că adunaţi în bandă numeroasă, sunt destul citi-va tabuncici pentru a-i pune în desordine, fie-care lup ascultînd de frica sa instinctivă şi inteligenţa lui neputîndu-se ridica pînă a calcula diferinţa de putere ce-i dă numărul.

De aceea cei cinci zeci oameni de la mirul de la Voronoj, sunînd din corn şi cu lancea înainte, căzură ca o furtună asupra trupei deja complect demoralisată şi care o luase la fugă înainte ca ei s'o fi atins... Dar era şi vremea, cinci minute mai tîrziŭ şi n'ar fi putut de cît să răsbune pe acei cărora veniseră să le dea ajutor.

Holloway, care nu pierduse nimic din forţa şi energia sa, se grăbise să deschidă poarta izbel şi sărind pe cal, se uni turbat de răsbunare, cu tabuncicii cari atacaŭ în goana mare fiarele, pentru a nu pierde ocasiunea de a le da o straşnică lecţie; fie-care lovitură de lance, admirabil îndreptată, scotea cîte un lup din luptă. Urmărirea ţinu mai bine de două ceasuri şi cînd tabuncicii se hotărîră să se întoarcă la izba de la ferm, banda de lupi era aproape în totalitate distrusă, fie-care om ucisese vre-o patru-zeci.

Lăsînd oamenii săi să-şi îndeplinească sarcina, Cerni-Şug descălecase şi venise să ofere omagiile sale şefului Invizibililor, pe care-l cunoştea de multă vreme:

— Mulţemesc, bravul meŭ Katza, îi zisese Ivanovicl zărindu-l; nu voiŭ uita nicî odată că-mi ai scăpat viaţa astă-zi.

— Sunt fericit, Excelenţă, răspunse trecătorul, de a fi putut contribui cu mica mea parte pentru a vă face această îndatorire; dar n'am de cît meritul de a fi sosit la timp; onoarea de căpetenie revine vitejilor d-voastră cazaci cari, după cum eraŭ şi datorî, şi-aŭ expus viaţa cu curagiŭ pentru stăpînul lor.

— Îi voiŭ răsplăti dupe cum merită, dar purtarea lor nu poate să micşoreze întru nimic devotamentul tăŭ; fără întîrzirea ce ai asupra oamenilor tăi şi repeziciunea cu care ai venit în ajutorul nostru, tovarăşul meŭ, un gentlemen american, şi cu mine, eram cu desăvîrşire pierduţi; aceasta merită o răsplată. Ce doreşti de la mine? vorbeşte fără frică!

— Excelenţă!

— Doresc, nu să mă plătesc faţă de tine, aceasta nu se poate, dar cel puţin să recunosc ceea ce ai făcut pentru mine, în marginea puterilor mele; îţi poruncesc deci să vorbeşti: trebue să ai vre-o dorinţă secretă, vre-o ambiţiune pentru tine saŭ pentru copiî tăi?

— Excelenţă, dac'aş îndrăzni!...

— Mai este nevoe să-ţi repet porunca mea?...

Vorbeşte, o doresc, o voesc!

— Excelenţă, cerul mi-a dat toate bunurile, sunt cel mai bogat «odnodvorîz» (burghez de ţară) din această parte a Uralului; Ţarul, părintele nostru, a bine-voit să mă numească storcin al mirului de la Voronoj, şi sunt deputat al Volostului în dieta de la Orenburg; Dumnezeŭ mi-a dat o familie numeroasă; în sfîrşit sunt un om fericit... dar de oare-ce Excelenţa voastră îmi porunceşte să-i fac cunoscută vre-o dorinţă ce aş fi putut avea, împing îndrăzneala pînă a mă supune dorinţelor sale şi o rog să-mi dea titlul de inspector al tuturor staţiilor de poştă din step şi din ţara Turcomană pînă la Kiva. Aceasta m'ar ridica al 12-lea rang al Cinului şi-mi ar conferi mica nobleţă. Nu fac pentru mine această cerere, dar pentru copiiî meî, pentru fete mai cu seamă, pe care voiŭ putea ast-fel să le mărit mai bine.

— A! jupîn Cerni-Şug, răspunse Ivanovicl rîzînd, ai ambiţiunea de a deveni Cinunic?

— Înţeleg, Excelenţă, cît de excesivă este cererea mea, eŭ, fiŭ de foşti nomazi, şi căruia i se zice încă une-orî Nogaiul.

— Ba nu, te înşeli, întrerupse Ivanovicl, nu găsesc nimic extraordinar în acésta şi mă mir că-mi ai cerut aşa puţin lucru: vei fi numit inspector al poştelor din toată ţara Turcomană, de oare-ce această satisface ambiţiunea ta.

Ceea-ce se numeşte *Cin*, în Rusia nu este alt-ceva de cît ierarhia funcţionarilor militarî şi civilî, din care cele opt grade de'ntîiŭ dau nobleţa personală, şi cele 4 din urmă numaî mica nobleţă.

Pe cînd trecătorul nu mai isprăvea cu mulţumirile, Ivanovicl adaose:

— Am un alt serviciŭ a-ţi cere, dar n pot să-ţi vorbesc despre aceasta aicî; dseară îţi voiŭ face cunoscut ce aştept de la tine şi dacă-mi ajuţi ca să reuşesc în ceea ce am întreprins, nu nobleţa mică, dar nobleţa ereditară voiŭ face să ţi se confere.

— Excelenţă, viaţa mea, acea a oamenilor meî, tot ce posed este la dispoziţiunea voastră.

În timpul acesta tabuncicii se'ntorceaŭ de la teribila lor urmarire, avînd fie-care cîte un cap de lup înfipt în vîrful lancei şi cîntînd cîntecul obicinuit al pazitorilor de turme.

Cînd toată lumea fu adunată, Ivanovicl cu desăvîrşire restabilit din teribilele emoţiuni ce suferise, se urcă la rîndul săŭ călare şi toată trupa porni în direcţiunea mirului de la Voronoj.

(Va urma)

STELIAN DUMITRESCU, Avocat, str Fintînei 76

Fiind mult timp în funcţiuni financiare, şi special în cestiuni de imposite. Se însărcinează cu procese fiscale la comisia de apel din Ianuar, Februar şi la Curtea de Casaţiune, precum şi cu ori-ce alt-fel de procese.

De închiriat

In pasagiul D. Ghica, Str Lipscani No. 10

Prăvălii şi locuinţe

In Palatul Dacia, Strada Lipscani, No. 1

Locuinţe.

In Strada Regală, No. 16 şi 18

Prăvălii şi locuinţe

Informaţiunile se pot lua la Direcţiunea Societăţei «Dacia-Romania», Str. Vămeî, 3.

CHAMPAGNE DOYEN & Cie REIMS

Representant pentru Romînia **A. FELDMANN** Bucureşti.

Societatea anonimă a hîrtiilor Abadie din Franţa

Cu marî sacrificiî şi în urma uneî analise foarte scrupuloase a tutunurilor romîneşti, în ce priveşte aroma şi cantitatea lor de grăsime. A pus în vînzare în Bucureştî vechea şi prea bine cunoscuta hrtie de ţigară **PANAMA**

Singura hîrtie de orez de Panama care:

Nu inegreşte ţigara absolut de fel,

Nu stinge ţigara de loc,

Nu conţine un fir de bumbac,

Nu alterează absolut de fel aroma suavă a tutunurilor romînştî, ca alte hîrtiî, care lasă un miros foarte neplăcut pentru compania distinsă a unuî salon *high-liff*.

Depozitul g-l al hîrtieî «*Panama*»: Bucureşti str. Pinzarî No. 10. Unde se vor adresa toate informatiile si comandele din Romînia.

Prima SĔMÎNŢĔRIE Română

Str. Carol, 23. — BUCUREŞTI. — Str. Carol, 23.

Recomandă: **SEMINŢELE NOU VENITE,** aduse de la grînarî specialiştî din Franţa, Germania şi Englitera. Numaî calitate superioară, precum arată succesul care l'am avut în 27 anî.

Recomand: **LUCERNA,** qualitate superioară, cu certificate.

CAZON, qualitatea cea mai grea, de 28 libre etc, etc.

Diferite scule pentru grădină.

Cataloage se trimet gratis şi franco după cerere.

Rog pe onor. clientelă a mă onora şi anul acesta ca în anii trecuţi.

Cu toată stima: **Friedrich Pildner,**

Succesor: **Eugen Amman.**

TEIRICH & Co.

BUCUREŞTI

9.—Strada Berzei,—9.

INSTALAŢIUNI DE

TELEGRA GAZ şi APĂ

Lumină incandescentă pentru

Gaz aerian

Aparate de gaz

Closete de toate sistemele

SALON DE EXPOSIŢIE

Proecte. - Biuroŭ de construcţie. - Export

„PATRIA"

Societate romînă de asigurare şi de reasigurare

Capital social vărsat lei un milion

Bucuresci, str. Smîrdan No. 15

Branşa Asigurărilor asupra vieţeî

«Patria» primeşte asigurărî pentru *cas de moarte şi de viaţă, asigurărî mixte. asigurărî de zestre cu scutire de plata premiilor în cas de moarte a părinteluî, asigurărî muduale de supra vieţuire cu capital garantat şi cu 85 la sută din beneficiî.*

Branşa Asigurărilor contra accidentelor

«Patria» asigură contra urmărilor unuî accident cu despăgubire pentru *cas de moarte, invaliditate permanentă saŭ trecătoare (indemnisare zilnică), de asemenea primeşte:*

Asigurarea colectivă a lucrătorilor din stabilimente industriale

Prospecte şi tarife se trimit la cerere gratis şi franco.

Societatea este represintată prin agenţi în localităţile mai însemnate din ţară.

Direcţiunea

Tisane Duminy
Sillery Supérieur
Carte Blanche
Carte d'Or sec
Cuvée Spéciale
Extra dry

De vînzare la principalele cofetării şi magasine de coloniale.

REPRESENTANT GENERAL PENTRU ROMÂNIA **F. BÄSKEN** BUCURESCI.

TURNATORIA DE FIER

FABRICA

„COMETUL"

ADOLF SALOMON

Bucureştî, Fabrica: Strada Vulturuluî No. 20

Depositul: Str. Doamnei No. 14 Bucureşti

In depozitele fabricel se găsesc:

Sobe Meidlinger, parigine, Sobe «Cometul» (interiorul zidit, spacial pentru lemne), **Sobe Vulcan** (interiorul zidit, pentru cărbunî), **Maşine de bucate, Mobile de fier, Incălzirî centrale** de orî-ce sistem: *aer cald, apă caldă* şi de *abur.*

Depozite în provincie: Iaşi. la d. *Jacques Davidovicî*, strada Lăpuşneanu 37; Craiova, la d. *Petrache Andreescu.* & Fil str. Lipscani.

WATSON & YOUELL

MAŞINĬ AGRICOLE ŞI INDUSTRIALE

BUCUREŞCĬ. — Srada Academieî, 14 (fost Raşca)

REPRESENTANŢĬ GENERALĬ AĬ FABRICEĬ

H. F. ECKERT SOCIETATE PE ACTIUNI

PLUGURĬ DE OŢEL pentru cultura obicinuită şi cultura adîncă

PLUGURI DE OŢEL pentru cultura de sfeclă.

PLUGURI DE OŢEL cu 2, 3, şi mai multe brăzdare.

PLUGURI DE OŢEL pentru cultivat pămînturî vîrgine.

PLUGURI DE OŢEL pentru locurî muntoase.

RARIŢE DE OŢEL pentru porumb.

Grindeiul, Bârsa, Cormana, Roatele, în fine tot corpul plugului ECKERT este lucrat din OŢEL.

Semănătoare în lat

„BEROLINA" semănătoare în rîndurĭ.

TOT FELUL DE MAŞINĬ AGRICOLE

Cataloage ilustrate gratis şi franco.

Tipografia EPOCA execută tot felul de lucrărî atingătoare de această artă, cu cea mai mare acurateţă şi cu preţurî foarte moderate. Promptitudinea şi exactitatea sunt deviza Tipografieî.

MAGAZINUL

„HELIOS"

21 Strada Doamneî 21

Sobe americane veritabile

«SIRIUS» cu patent regulator noul model 1896.

«Sirius» sunt de o construcţiune solidă şi elegantă, cele mai higienice dînd o căldură plăcută şi temperată după dorinţa, care se obţine prin *«patent-regulator»*, care le deosebeşte de cele l'alte produse similare.

Incălzitul se face prin orî-ce fel de cărbunî de piatră.

Maşine şi Site sistem cel mai perfecţionat pentru lumina incandescentă *de gas aerian* şi de *spirt.*

Mare asortiment de lămpî de petrol.

Depozit general:

A. RECHENBERG

Bucuresci. Str. Doamneî 21

Compania de Gaz din Bucureşti

INSTIINŢARE

Sub-semnatul, Felix Ferdinand H. Bouron, Directorul Usineî de Gaz din Bucureşti, lucrînd în temeiul puterilor ce îi aŭ fost conferite prin deliberările Consiliuluî de Administraţie a Societăţeî anonime de gaz din Bucureşti, cu data de 28 Ianuarie 1897, acordîndu-i mai ales facultatea de a:

«Revoca orî-ce mandat dat mai «înainte de Societate pentru gerarea «şi exploatarea Companieî de Gaz din «Bucureşti, în special aceea dată d-luî «Tassain, precum şi orî-ce substituţiunî date de mandatariî, şi de a face «să se comunice aceste revocărî cuî «va fi de trebuinţă»;

Declară prin aceasta că revoacă pur şi simplu procura dată în precedent de Consiliul de Administraţie al Companieî, în şedinţa de la 21 Aprilie 1885, D-luî Alexandre Louis Ioseph Tassain, fost Director al Companieî.

Felix Ferdinand H. Bouron.

COMPAGNIE DE COCS

6, Strada Isvor, 6

Pentru înlesnirea publiculuî am aprovizionat Depozitul nostru din Strada Isvor 6, cu

COACS

Prima calitate, care oferim atît vecheî noastre clientele cît şi onor. Publiculuî cu

46 LEI 46

Tona în SACI DUS la DOMICILIU

Tot o dată se află în depozit: COACS MARUNT anume pentru sobe parigine şi belgiene. CARBUNI CARDIF I-a qualitate.

Antracit Englezesc prima qualitate pentru sobe Helios şi *Sirius* Comenzile trimise prin poştă se efectuiază imediat în acea zi.

Expediţiune de **Coacs** şi **Cărbuni** în vagoane complecte din porturile Romîne la orî-ce staţiune de Căi ferate din ţară

Adresaţi-vă la

Compagnie de Coacs

Str. Isvor, 6. Bucuresci

Litografia Grassiany

s'a reinstalat

Bucuresci

43 Calea Victoriei 43

(lîngă magasinul de musică Gebauer)

Execută orî-ce lucrare de artă şi de lux în Litografie şi Tipografie.

Bucureşti. — Tipografia EPOCA, Strada Sfinţii Apostoli No. 3. —Bucureşti.

www.dacoromanica.ro